Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

25 июнь 1972 йил, якшанба ◆ № 147 (15.318). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ПАРТИЯ ҲУЖЖАТЛАРИНИ АЛМАШТИРИШ

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми партия XXIV съездининг қарорларига асосан КПСС аъзоларининг партия ҳужжатларини алмаштириш тўғрисидаги масалани қараб чиқди ва бу ишни 1973—1974 йилларда ўтказишга қарор қилди. Маълумки, мавжуд партия билетларининг мўлжалланган муҳлати тугаганлиги муносабати билан алмаштириш ўтказиляпти. Гап шунчаки, оддий бир техник иш ҳақида, яъни ҳозирги билетларни янгиларига алмаштириш тўғрисидагина бораётгани йўқ, албатта. Партия ҳужжатлари алмаштирилишини партия катта сиёсий аҳамиятга молик иш деб билади.

Марказий Комитет Пленумида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бу масала принципиал сиёсий характерга эга бўлиб, партиянинг ўз сафларини мустаҳкамлаш борасидаги фаолиятининг энг муҳим томонини ўз ичига олишини уқтирди. Партия ҳужжатларини алмаштириш билан боғлиқ ташкилий-сиёсий ишнинг умумпартиявий моҳияти даставвал коммунистларнинг активлигини, ташаббуси ва интизомини янада оширишдан, коммунизм қурилишида уларнинг авангардлик ролини кучайтиришдан иборатдир. Партия ҳужжатларининг алмаштирилиши кучларимизнинг ўзига хос кўриги, ҳар бир партия ташкилоти КПСС XXIV съезди қарорларини қандай амалга ошираётганлигининг қаттиқ ва талабчан текшируви бўлади, дейиш мумкин. Қилинадиган ишнинг асосий вазифаларидан бири мана шундан иборат.

Партиямиз ишчилар синфи билан барча меҳнаткашларнинг сиёсий раҳбари сифатидаги ролини шараф билан бажариб келди ва бажармоқда, совет халқини Ленин йўлидан коммунизм сари ишонч билан бошлаб бормоқда. Халқ йўлбошчиси, халқнинг жанговар синалган авангарди КПСС омманинг чексиз ишончига ва мададига сазовор бўлмоқда. Партиянинг халқ ўртасидаги обрўси, меҳнаткашларнинг манфаатларига садоқат билан хизмат қилиши, революцион жасурлиги, донолиги ва келгусини кўра билиши туфайли қўлга киритган обрўси юксакдир. Совет кишилари ўзларининг ҳамма энг азиз ва энг порлоқ ишларини жонажон партия номи билан боғламоқдалар. Давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони деган сўзлардан иборат Ленин таърифи КПССнинг революцион ўзгартирувчилик ролининг оламшумул тарихий моҳияти ва аҳамиятини, унинг фаолиятини ғоят аниқ ифодалайди.

Бутун инсониятнинг, тинчлик, демократия, миллий озодлик ва социализм учун барча курашчиларнинг фикри-зикри ленинчи партиямизга қаратилган. Улуғ Ленин яратган ва тарбиялаб етиштирган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг ажралмас таркибий қисмидир. КПСС пролетар интернационализмининг синалган марксизм-ленинизм принципларида оғишмай турибди, жаҳон озодлик ҳаракати олдидаги интернационал бурчини муносиб равишда бажо келтирмоқда, социалистик мамлакатлар ҳамдўстлигини, халқаро коммунистик ҳаракат сафларини жипслаштиришга ҳар томонлама ёрдам бермоқда. КПССнинг бутун фаолияти умумий тинчликни таъминлашга, социализм ва коммунизм идеалларини амалга оширишга қаратилган.

Партия совет халқининг энг яхши, муносиб вакилларини ўз сафларида бирлаштиради. Булар илғор, энг онгли ишчилар, колхозчилар, зиёлилар, янгилик ва тараққиёт учун курашувчилар, меҳнатга, ўзларининг ижтимоий бурчларига коммунистик муносабатда бўлаётган кишилардир. Булар мамлакатимиздаги барча миллатлар ва элатларнинг фарзандларидир. Партиянинг: КПСС — интернационалчи коммунистларнинг ягона партиявий союзи, ягона программа ва ягона устав асосида ишловчи жипслашган ва марказлашган ташкилотдир, деган идеаллари уларга бирдай қадрлидир.

Коммунистик партия билан совет халқининг мустаҳкам бирлиги тузумимизга енгилмас қудрат бағишлайди. Партия меҳнаткашларнинг ишончини ҳаммадан юқори қўяди, бу ишончни эъзозлайди, марксизм-ленинизм таълимотига садоқат, партия сафларининг ғоявий ва ташкилий монолитлигига асосланган бутун фаолияти билан шу ишончни оқлашга ҳаракат қилади. Янги жамият яратишдаги муваффақият ва ғалабаларимизнинг гарови ҳам ана шунда.

КПСС XXIV съездининг коммунистик қурилиш энг муҳим вазифаларини, СССР ички ва ташқи сиёсатининг асосий йўналишларини белгилаб берган қарорлари партиянинг, бутун совет халқининг илҳомбахш программаси бўлиб қолди. Тўққизинчи беш йиллик планни бажаришда, экономика ва маданиятни янада юксалтиришда, ташқи сиёсатни амалга оширишда Советлар мамлакатининг эришган муваффақиятлари шу программа илмий жиҳатдан чуқур асосланган программа эканлигини яққол тасдиқлайди.

Ҳозирги вақтда партия халқни миқёси кенгайган ва мураккаблашган янги буюк вазифаларни ҳал қилишга бошлаб бормоқда. Яратувчилик фаолиятимизнинг миқёси қанчалик кенг бўлса, ҳал қилиш лозим бўлган хўжалик, социал, сиёсий, идеологик проблемалар қанчалик мураккаб бўлса, оммани бошлаб бораётган партиянинг роли ва масъулияти шунчалик ортади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев партиянинг раҳбарлик роли — мавҳум тушунча эмас, деб таъкидлаган эди. Партиянинг раҳбарлик роли ҳаётимизнинг ўзи, коммунистик авангарднинг бутун халқ билан, мамлакатимизнинг ҳамма ишлари билан, унинг ҳамма давлат ва ижтимоий ташкилотлари билан мустаҳкам узвий алоқасидир. Партия шу ташкилотларнинг фаолиятини координация қилади ва йўналтириб боради, оммани коммунизм учун курашга уюштиради ва илҳомлантиради. Ижтимоий тараққиётнинг бутун бориши, КПСС XXIV съезди қабул қилган улкан коммунистик қурилиш программасининг амалга оширилиши партиянинг раҳбарлик фаолиятига, барча коммунистларга янги-янги талаблар қўймоқда.

Партиянинг кучи партия курашчиларининг ғоявийлиги, активлиги, фидокорлигида эканлиги маълум. КПСС ўз тарихий йўлининг ҳамма босқичларида Ленин васиятларига амал қилиб, партия аъзоси деган номни ва унинг аҳамиятини доимо ошириб бориш тўғрисида ғамхўрлик қилиб келди. Партия меҳнаткашларни самодержавие ва капитализмни ағдариб ташламоқ учун ҳужумга, пролетар революцияси ғалабаси сари бошлаб борганида шундай бўлган эди. Социалистик қурилиш йилларида, социализм душманларига қарши олиб борилган жангларда шундай бўлган эди. Мамлакатимиз коммунистик жамият қурилишини авж олдириб юборган, олдимизда фан-техника революцияси ютуқларини социалистик хўжалик системаси афзалликлари билан узвий суратда қўшиб олиб боришдек ғоят муҳим вазифа турган, биз, фан-техника тараққиётини тезлаштириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш асосида ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини кескин ошириш учун, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий турмуш даражасини янада юксалтириш ҳамда ижтимоий ҳаёт ҳамма томонларини такомиллаштириш учун кураш олиб бораётган ҳозирги вақтда коммунистик қурилишнинг ҳар қандай участкасидаги ҳар бир партия ташкилоти ва ҳар бир партия аъзосининг масъулияти беқиёс ошади.

XXIV съезд партия қурилиши соҳасида белгилаган йўл партия раҳбарлиги методларини такомиллаштиришга, партия ҳаётида ленинча нормаларга қатъий риоя қилишга, партия сафларини янада жипслаштириш ва омма билан алоқаларни мустаҳкамлашга, коммунистларни ғоявий эътиқод руҳида тарбиялашга, уларнинг партия программаси ва устави талабларини бажариш учун масъулиятини оширишга қаратилган. Съезд мана шу мақсадларда ишлаб чиққан тадбирлар системасида КПСС аъзоларининг партия ҳужжатлари алмаштирилишига катта аҳамият берилмоқда.

Марказий Комитет май Пленумининг қарори партия ҳужжатларини алмаштириш муҳим ташкилий-сиёсий тадбир сифатида ўтказилиши, бу иш партияни янада мустаҳкамлаш, коммунистларнинг активлиги ва интизомини ошириш вазифаларига бўйсундирилиши зарур, деб кўрсатади. Бу тадбир барча партия ташкилотларининг фаолиятини яхшилашга, уларнинг КПСС XXIV съезди хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида қўйган вазифаларни бажариш борасидаги ишларини кучайтиришга ёрдам бермоғи керак. Партия ҳужжатларини алмаштиришдан партия ички турмушини янада активлаштириш, партия раҳбарлиги методларини такомиллаштириш, омма ўртасида ғоявий-тарбиявий ва ташкилотчилик ишлари даражасини юксалтириш учун тўла йўсинда фойдаланмоқ зарур.

КПСС аъзолари ва КПСС аъзолигига кандидатлар активлигини янада ошириш ва интизомини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бермоқ зарур. Бизда ҳали чинакам сиёсий жангчи бўла олмаган, ўзларини пассив тутаётган коммунистлар борлиги XXIV съездда айтиб ўтилди. Партия пассивлик ва бепарволик билан муроса қила олмайди. Коммунист экансан, сенинг бурчинг — қийинчиликлар олдида бўш келиш, қолоқлик кайфиятларига берилиш эмас, балки партиянинг онгли ва актив жангчиси бўлишдир. Коммунист ҳамиша ва ҳамма ерда — меҳнатда ҳам, ижтимоий ҳаётда ҳам, ўқишда ҳам, оилада ҳам — коммунистлигича қолиши, ленинчи партиямизнинг аъзоси деган юксак номга муносиб киши бўлиб қолмоғи лозим.

Асосий иш шуки, ҳар бир партия ташкилотида ўзаро талабчанлик, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид вазияти яратилмоғи керак. Барча коммунистлар ўз ишида ва хулқ-атворида КПСС Программаси ва Уставига қатъий риоя қилишларига эришмоқ, ишлаб чиқаришда ва ижтимоий-сиёсий ҳаётда авангардлик ролини амалда бажаришларига, партиянинг топшириқларига виждонан қараб, доимо марксизм-ленинизм назариясини эгаллаб боришларига эришмоқ зарур. Совет қонунлари, коммунистик ахлоқ нормалари ва социалистик жамиятда яшаш қоидаларига риоя қилишда намуна кўрсатиш партия аъзосининг бурчидир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев партия ҳужжатларининг алмаштирилиши муҳимлигига эътиборни жалб қилиб, уни фақат техник ишдан иборат қилиб қўймасликни, айни маҳалда бу иш партия сафларини тозалаш ҳам эмаслигини назарда тутмоқ лозимлигини кўрсатган эди. Ўтмишда ўтказилган партия сафларини тозалаш синфий ёт унсурлардан қатъий халос бўлишни мақсад қилиб қўйган эди. Мамлакат ичкарисидаги синфий кураш шароитларида бу тадбир партияни мустаҳкамлашнинг, унинг жанговар қобилиятини оширишнинг зарур воситаларидан бўлган эди. Мамлакатда социализм ғалабаси натижасида юз берган туб ўзгаришлар тозалаш заруратини келтириб чиқарган сабабларни тугатди. Ҳозирги шароитларда партия шундай чоралар қўлламасдан ҳам ўз сафларини тоза сақлай олади.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик барча партия ташкилотлари олдига жиддий вазифалар қўяди. Ҳар томонлама катта иш ўтказишга, кўп нарсаларни ҳисобга олиш ва кўзда тутишга тўғри келади. Ҳозир бу иш муҳим босқичга кирди. Партия ҳужжатларининг алмаштирилиши муносабати билан партия ташкилотларининг вазифаларини иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, область ва ўлка партия комитетларининг пленумлари муҳокама қилмоқда. Айни шу комитетлар, қуролли кучларнинг партия ташкилотларида эса сиёсий бошқармалар ва сиёсий бўлимлар ҳужжатлар алмаштирилиши учун жавобгардирлар. Улар бутун тайёргарлик ишини ҳеч бўшаштирмай назорат қилиб туришга, партия ҳужжатларининг алмаштирилишига кундалик раҳбарликни таъминлашга даъват этилганлар.

Партия ташкилотларида ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарликни қандай яхши ташкил этиш тўғрисида кўп таклифлар айтилмоқда. Конкрет тадбирлар планларини ишлаб чиқаётганда ва уларни амалга ошираётганда мана шу таклифларни диққат билан назарда тутиш муҳим бир ишдир. Партия комитетлари КПСС Марказий Комитетининг кўрсатмаларига асосланиб, жойларда иш қандай бораётганлигига доимо қизиқиб қарашга, текширишлар ўтказиб туришга, айрим партия ташкилотларида партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик ва уни ўтказиш қандай бораётганлиги тўғрисидаги ҳисоботларни тинглаб туришга, камчиликларни йўқотиш ва вужудга келувчи масалаларни оператив ҳал қилишга мажбурдирлар.

Район ва шаҳар партия комитетлари олдига муҳим вазифалар қўйиляпти. Бу ерда коммунистлар доимий партия учетида турадилар ва КПСС аъзоларининг партия билетлари шу ерда қатъиян якка-якка тартибда алмаштирилади. Район, шаҳар партия комитетларининг секретарлари, сиёсий бўлим бошлиқлари ва уларнинг ўринбосарлари зиммасига янги партия билетларини тўғри бериш учун КПСС Марказий Комитети олдида шахсий жавобгарлик юкланади. Район ва шаҳар партия комитетларининг пленумларида партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик муҳокама қилинаётганида шу катта ишнинг ҳамма томонларини синчиклаб муфассал кўриб чиқмоқ зарур.

Ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарлик ва уни ўтказиш чоғида ташкилий-сиёсий ва тарбиявий иш хилма-хил воситалари, форма ва методларидан тўлароқ фойдаланиш лозим. Жумладан, район, шаҳар партия комитетларида, бошланғич партия ташкилотларида коммунистлар билан якка тартибда суҳбатлар ўтказиш катта роль ўйнаши мумкин. Холисона ва сидқидилдан ўтказилувчи бундай суҳбатлар самарали тарбия воситаси бўлади. Шундай суҳбатлар партия аъзолари ва кандидатлари онгида чуқур из қолдириб, уларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий активлигини ўстиришга, масъулиятини ва интизомини оширишга ёрдам бериши муҳим.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга ташкилий-техникавий тайёргарликнинг ҳам катта аҳамияти бор. Тайёргарлик қанчалик яхши кўрилган бўлса алмаштириш иши шунчалик уюшқоқлик билан ўтади. Коммунистлар сонини, шунингдек ҳар бир партия ташкилотининг ўзига хос шароитлари ва фаолият характерини назарда тутиб район ёки шаҳарда шу ишни бошлаш ва битириш муддатларини кўзда тутувчи графикни яхши ўйлаб тузмоқ керак. Коммунистларнинг учетида, партия хўжалигида тегишли тартиб ўрнатиш лозим.

Район ва шаҳар партия комитетларининг партия ҳужжатларини алмаштириш масалаларига бағишланган пленумларидан сўнг бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишлари шу масалаларни муҳокама қилади. Бу йиғилишлар шундай тайёрланмоғи ва ўтказилмоғи керакки, КПСС XXIV съезди олға сурган асосий вазифалар коммунистларнинг диққат марказида бўлсин, партия ҳужжатларини алмаштиришга партия қандай аҳамият бераётганлигини ҳар бир коммунист яхши тушунсин.

Бошланғич ташкилотлар — партиянинг негизидир. Меҳнат коллективларининг муваффақиятли ишлаши шу ташкилотларнинг ташаббусига, жанговарлигига, сабот-матонатига кўп даражада боғлиқ. Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик чоғида ҳар бир ташкилотнинг фаолият формалари ва методлари замон талабларига нечоғли мувофиқ келиш келмаслигини иложи борича чуқурроқ таҳлил қилмоқ зарур. Коммунист ишлаб чиқаришдаги вазифаларига, партиявий топшириқларга қандай муносабатда бўляпти? Коммунист ўзининг ғоявий-сиёсий ва профессионал билим даражасини ошиpяптими? Оилада ўзини қандай тутади? Мана шу саволлар ва бошқа кўп саволлар ўртоқларча синчиклаб қараб чиқилишини тақозо этади. Шундай ҳар томонлама таҳлил корхоналар ва муассасаларнинг ҳамма ишларида партия таъсирини кучайтиришга, коммунистларни тарбиялашни яхшилашга хизмат қилмоғи лозим.

Ҳар бир коммунистга эътибор билан, холис туриб якка-якка ёндошмоқ керак. Партия принципларига, партиявий ҳаёт ленинча нормаларига батамом мос келадиган ҳолда ёндошмоқ керак. Ҳар бир конкрет ҳолда баъзи партия аъзоларининг ишидаги ва хулқидаги камчиликларни келтириб чиқарувчи сабабларни муфассал таҳлил қилмоқ, уларнинг пассивлиги қай даражада коммунистнинг ўзига боғлиқ, қай даражада партия ташкилотига, унинг фаолият даражасига боғлиқ эканлигини аниқламоқ ва шуни назарда тутган ҳолда зарур чоралар кўрмоқ лозим. Бир ҳолда кишига қўйиладиган талабни оширмоқ, иккинчи ҳолда унга ёрдам бермоқ, учинчи бир ҳолда кишини ташкилот актив ҳаётига қандай қилиб яхшироқ жалб этиш тўғрисида ўйлаб кўрмоқ лозим. Ҳар қандай пассивликка қарши қатъий курашган ҳолда айни маҳалда ишга юзаки ёндошиш, шошма-шошарликдан қочиш, ҳаддан ошиб кетишга йўл қўймаслик лозим. Ишлаб чиқаришда яхши меҳнат қилаётган — ўзларини тўғри тутаётган, лекин бирон сабабларга кўра масалан, доимий партиявий топшириқларга эга бўлмаган ёки йиғилишларда камдан-кам сўзга чиқадиган ўртоқларни пассивлар қаторига қўшиш нотўғри бўлур эди.

Ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарлик чоғида бундан илгари коммунистларга берилган партиявий жазо тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга тўғри келади. Шуларнинг ҳар бири тўғрисидаги масала ҳам қатъий якка тартибда, унинг иши ва хулқи, айбининг характери ва жазони қачон олганлигини назарда тутган ҳолда ҳал қилинмоғи лозим. Баъзи партия аъзоларининг бир нечтадан виговори бўлса-да, шулардан зарур хулосалар чиқариб олмаяптилар ва ўзларини ҳамон нотўғри тутиб келмоқдалар. Шу билан бирга баъзи жойларда шундай партия аъзоларига нисбатан етарлича принципиаллик кўрсатилмаяпти. Айни маҳалда йўл қўйган хатоларини аллақачон тузатиб олиб яхши ишлаётган, ижтимоий ҳаётда актив қатнашаётган бўлса-да, жазоси ҳали олиб ташланмаган коммунистлар оз эмас. Шуларнинг ҳаммасини жуда диққат билан кўрмоқ ва КПСС Устави қоидаларига қатъий мувофиқ ҳолда ҳал этмоқ лозим.

Партия ташкилотлари коммунист деган юксак номни оқлай олмаган кишилардан Уставда кўзда тутилганидек одатдаги тартибда мунтазам равишда холи бўлмоқдалар. Ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарлик ва уни ўтказиш процессида ҳам партия ташкилотлари КПСС Программаси ва Уставининг талабларини бажармаётган, партиявий ҳаёт нормаларига риоя қилмаётганлардан холи бўлаверади, албатта. Партия ташкилотлари коммунистларнинг активлиги ва интизомини ошириб, номуносиб кишилардан халос бўлиб, ўз сафларини мустаҳкамлайдилар, коммунистларнинг жанговарлик қобилиятини оширадилар, уларнинг хўжалик ва тарбиявий вазифаларни ҳал этишга таъсирини кучайтирадилар.

Партия ҳужжатларини алмаштириш барча партия ташкилотларига, ҳар бир коммунистга тааллуқли муҳим умумпартиявий ишдир. Ҳужжатларни алмаштириш партиямиз сафларини янада мустаҳкамлашга, унинг барча қудратли кучларини КПСС XXIV съезди белгилаб берган коммунистик қурилиш программасини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишга хизмат қилади.

(«ПРАВДА»НИНГ 24 ИЮНДАГИ БОШ МАҚОЛАСИ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

КПСС Марказий Комитетининг 1972 йил май Пленуми қарорига мувофиқ партия ташкилотларида партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик ишлари авж олдирилмоқда. Шу ишни ўтказиш билан боғлиқ масалалар КПСС Марказий Комитетида 23 июнда бўлган кенгашда кўриб чиқилди.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети секретарлари А. П. Кириленко, М. А. Суслов қатнашдилар.

Кенгашда иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари ва ташкилий-партиявий ишлар бўлимларининг мудирлари, КПСС Марказий Комитети аппарати, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти бош сиёсий бошқармаси, қуролли кучлар турлари ва чегара қўшинлари сиёсий бошқармаларининг ходимлари, марказий газета ва журналларнинг вакиллари қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорига мувофиқ партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик тўғрисида доклад қилди.

Кенгашда шу муҳим ташкилий-сиёсий тадбирни ўтказишнинг амалий масалалари юзасидан батафсил фикрлашиб олинди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советида

ЁШЛАРНИ УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМГА ЎТКАЗИШНИ ТУГАЛЛАШ ВА УМУМИЙ ТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ёшларни умумий ўрта таълимга ўтказишни тугаллаш ва умумий таълим мактабларини янада ривожлантириш тўғрисидаги масала юзасидан қарор қабул қилдилар. Сўнгги йилларда, дейилади қарорда, умумий таълим мактаблари бирлашган меҳнат ва политехника мактаби сифатида анча мустаҳкамланди. Ўрта мактаб шохобчалари кенгайди, малакали муаллимлар кўпайди, таълим-тарбия процесси такомиллашмоқда. Мамлакатда жамиятимизнинг коммунизм сари бориш йўлидаги бундан буёнги социал-сиёсий ва иқтисодий тараққиётининг, меҳнаткашларнинг социалистик онглилиги ва маданияти юксалишининг муҳим заминларидан бўлмиш умумий ўрта таълимга ўтишни поёнига етказиш учун ҳамма шарт-шароитлар вужудга келтирилмоқда. Буларнинг ҳаммаси халқ маорифи соҳасида эришилган катта ютуқдир.

Сўнгра қарорда айтиладики, КПСС XXIV съездининг экономика, фан ва маданият соҳасидаги қарорларининг амалга оширилиши ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашнинг бутун иши янада яхшиланишини, умумий таълим мактаблари иш сифатининг оширилишини талаб этади. Ҳозирги шароитларда мактаблардаги ишни коммунистик қурилишнинг янги вазифаларига, илмий техника тараққиётининг талабларига мувофиқлаштириш айниқса муҳим ишдир. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети мактабларда таълимнинг янги, актив методлари ва техник воситалари ҳали етарлича жорий этилмаётганлигига эътиборни жалб қилдилар. Ўқувчиларни коммунистик ахлоқ, юксак ҳулқ-атвор, ўқишга ва меҳнатга онгли муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш учун мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланилмаяпти. Илмий-педагогика муассасалари ўқувчилар таълими, тарбияси ва уларни ҳунарга йўллашнинг муҳим проблемаларини сусткашлик билан ишлаб чиқмоқда. Ўқитувчи кадрлар тайёрлаш масаласи ҳозирги умумий таълим мактабларининг практикаси ва эҳтиёжлари билан етарли равишда боғланган эмас.

Маориф соҳасидаги вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши даставвал халқ маорифи органларининг, шунингдек партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг фаолиятига, уларнинг мактабларга актив ва доимий эътибор қилиб туришларига кўп жиҳатдан боғлиқ.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Маориф министрлиги, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ маорифи органлари зиммасига умумий таълим мактаблари ишидаги камчиликларга барҳам бериш чораларини кўриш, уларнинг куч-ғайратларини КПСС XXIV съездининг маориф ишини янада ривожлантириш, умумий ўрта таълимга ўтишни поёнига етказиш, ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш сифатини ошириш соҳасидаги қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни бажаришга қаратиш чораларини кўриш мажбуриятини юклади.

(Давоми иккинчи бетда).

А. Н. КОСИГИН ҲУЗУРИДА СУҲБАТ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 23 июнда Кремлда Покистон Президенти З. А. Бхуттонинг махсус вакили сифатида Москвага келган Покистон ташқи ишлар министрлиги бош секретари Азиз Аҳмадни қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет Иттифоқи ва Покистонни қизиқтирадиган масалалар муҳокама қилинди.

Суҳбатда Покистоннинг СССРдаги элчиси С. Х. Деҳлавий иштирок этди.

КПСС Марказий Комитетида учрашув

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев Совет Иттифоқига келган Миср социалистик ёшлар делегацияси бошлиғи, Араб социалистик иттифоқи Марказий Комитетининг аъзоси, Миср социалистик ёшлар ташкилоти Марказий Комитетининг биринчи секретари доктор Камол Абдул Мағидни 23 июнда қабул қилди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, СССР ёшлар ташкилотлари комитетининг раиси Г. И. Янаев иштирок этдилар.

Учрашувда Миср социалистик ёшлар ташкилоти делегациясининг аъзолари — социалистик ёшлар ташкилоти Марказий Комитетининг ташкилий масалалар бўйича секретари Аъло Қосим ва Соҳаг, вилоят ташкилотининг секретари Аҳмад Абдул Аддардари қатнашдилар.

Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

ЎЗБЕКИСТОН ҚОРАКЎЛЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Республика қоракўлчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб ва СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, давлатга қоракўл тери сотиш йиллик планини 101 процент бажардилар. Тайёрлаш пунктларига бутун 1971 йилдагига нисбатан кўпроқ миқдорда қоракўл етказиб берилди.

Қишлов шароити ғоят оғир бўлганлигига қарамай колхозлар ва совхозлар ҳар юзта совлиқ қоракўл қўйидан 107 тага етказиб қўзи олдилар. Хўжаликларнинг кўпчилиги қўйлар туёғини тўла-тўкис сақлаб қолди, ўстириш учун қолдириладиган қўзиларни боқиш планини ошириб бажарди.

Бухоро областининг колхозлари ва совхозлари қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли тугалладилар. Улар ҳар юз совлиқдан 117 тага етказиб қўзи олдилар, давлатга 848 мингта қоракўл тери сотиб, планни 105,2 процент адо этдилар. Шу областнинг совхозлари ҳар юз совлиқдан 126 тага етказиб қўзи олдилар, пландан ташқари 14 минг бош қўзини боқиб ўстириш учун қолдирдилар ва қоракўл тери топшириш планини 114 процент бажардилар. Сирдарё областининг совхозлари ҳар юз совлиқдан 115 тага етказиб қўзи олдилар, пландан ташқари 14 минг бош қўзини боқиб ўстириш учун сақлаб қолдилар.

Конимех ва Фориш районлари, шунингдек кўпгина илғор хўжаликлар қоракўлчиликни ривожлантиришда яхши кўрсаткичларга эришдилар. Бухоро областидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Ғиждувон», Калинин номли, «Коммунизм» совхозлари, «Конимех» давлат наслчилик заводи, Сирдарё областидаги Ильич номли, Омонгелди номли совхозлар, Томди районидаги Ленин номли колхоз ва бошқа бир қанча хўжаликлар ҳар юз совлиқдан 130-142 тага етказиб қўзи олдилар ва боқиб ўстириш учун қўзиларни олиб қолиш планини анча ошириб бажардилар.

Республиканинг кўпгина миришкор қоракўлчилари, донгдор чўпонлари кўп қўзи олишда катта муваффақиятга эришдилар. Қорақалпоғистон АССРдаги Карл Маркс номли совхозда бош чўпонлар Т. Қўшмуродов, А. Бакбергенов, К. Кенжабоев, Ильич номли совхозда А. Нубенов, «Олтинсой» совхозида Ш. Мирзаев, «Коммунизм» совхозида К. Қулматов ҳар юз совлиқдан 180-190 тага етказиб қўзи олдилар; Бухоро областидаги «Коммунизм» совхозида бош чўпонлардан Т. Қўканов, Т. Хидирбеков, Б. Тўхтамуродов, А. Рўзиев, Е. Уйсинбоев, Томди районидаги Ленин номли колхозда бош чўпон Т. Бўронов ҳар юз совлиқдан 160-165 тадан қўзи олдилар. Чўпонлар бригадаларининг кўплари ҳар юз совлиқдан олган қўзиларнинг сони 150 тадан ҳам ошиб кетди.

Хоразм, Самарқанд областларининг хўжаликлари қоракўл тайёрлаш йиллик планини бажардилар. Сирдарё, Сурхондарё, Қашқадарё областларининг ва Қорақалпоғистон АССРнинг колхоз ва совхозлари давлатга қоракўл сотиш планларини бажариш арафасида турибдилар.

Давлатга қоракўл тери топшириш давом этмоқда.

(ЎзТАГ).

ҚАШҚАДАРЁ. Ульянов районидаги «Қашқадарё» совхозининг ғаллакорлари ғалла ўришни бошлаб юбордилар. СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига ўзаро мусобақани қизитиб ишлаётган совхоз ғаллакорлари ғаллани икки ҳафта ичида йиғиштириб олиш ва ҳар бир гектар ердан 20 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилдилар. Суратда: совхоз даласида ғалла ўрими пайти.

А. Мишин фотоси.

ЁШЛАРНИ УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМГА ЎТКАЗИШНИ ТУГАЛЛАШ ВА УМУМИЙ ТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Совет мактаби табиат ва жамият қонунлари тўғрисида ёшларга чуқур ва мустаҳкам билим беришга, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришга, ёшларда актив меҳнат ва жамоат фаолиятига, социалистик Ватанга фидокорона хизмат қилишга, коммунизм ғояларига содиқ бўлишга интилишни тарбиялашга эришмоғи лозим.

Маориф, партия, совет органларига, жамоат ташкилотларига ёшларни ўрта маълумот олишга янада тўлароқ жалб қилиш чораларини кўриш, умумий таълим мактабларини умумий ўрта маълумот олишнинг асосий шакли бўлмиш меҳнат ва политехника мактаби сифатида ривожлантириш ва такомиллаштириб бориш, кечки (сменали) ва сиртқи умумий таълим мактаблари ишини қатъиян яхшилаш, ишчи ёшларнинг ўрта маълумотли бўлиши учун зарур шарт-шароитларни яратиш, ҳунар-техника ва ўрта махсус таълим олганлари билан биргаликда ўрта ҳунар-техника билим юртлари ва техникумларда умумий таълим тайёргарлиги юксак даражада бўлишини таъминлаш чораларини кўришлари таклиф этилди.

Ўрта таълимнинг барча формаларидан янада тўлароқ фойдаланишни таъминлаш учун КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР Госпланига, СССР Маориф министрлигига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига СССР Марказий статистика бошқармаси билан биргаликда ёшлар умумий таълим тайёргарлигини планлаштириш ва ҳисобга олиш ягона методикасини жорий этишни топширди.

СССР Маориф министрлиги, СССР Педагогика фанлари академияси, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ маорифи органлари, мактабларнинг раҳбарлари ва ўқитувчилар коллективлари таълим-тарбия жараёнини янада такомиллаштиришга эътиборни кучайтиришлари, ўқитишнинг назарий ва ғоявий-сиёсий савиясини оширишлари керак. Барча мактаб курслари бўйича янги ўқув планлари ва программаларини жорий этиш 1975 йилга бориб тугаллансин. Ана шу план ва программалар асосида фан ва ишлаб чиқариш ютуқларининг ҳозирги даражасини акс эттирадиган стабиль дарсликлар ва ўқув-методика қўлланмалари комплектлари тайёрлансин ва нашр этилсин. Миллий мактабларда рус тили ва она тилидан дарс бериш яхши йўлга қўйилсин. Барча ўрта мактабларда зарур миқдордаги кабинетлар жиҳозлансин. Дарс бериш методлари изчил равишда хилма-хиллаштирилиб, янгилаб борилсин, таълимнинг техникавий воситаларидан, кино, радио ва телевидениедан самарали фойдаланилсин.

Ўқувчиларни ахлоқий, эстетик, ҳуқуқий, ҳарбий-ватанпарварлик ва атеистик руҳда тарбиялашни янада такомиллаштириш чоралари кўрилсин, мактаб ўқувчиларининг жисмоний ривожи тўғрисида доим ғамхўрлик қилинсин, мактаб билан оиланинг алоқаларини, оилада ва мактабда ахлоқий талабларнинг бирлигини янада мустаҳкамлашга эришилсин.

Мактабнинг коммунистик қурилиш практикаси билан алоқаларини янада мустаҳкамлашга эришилсин.

Мактабнинг коммунистик қурилиш практикаси билан алоқаларини янада мустаҳкамлаш мақсадида СССР Маориф министрлиги ва халқ маорифи маҳаллий органларига мактабда ўтиладиган фанлар билан замонавий ишлаб чиқариш асосларини маҳкам қўшиб олиб бориш негизида политехника таълимини ривожлантириш топширилди. Ўқувчиларнинг заводлар, фабрикаларга, совхозлар ва колхозларга экскурсиялари мунтазам суратда ўтказиб турилсин, ўқувчилар корхоналарда технология жараёнлари билан ва меҳнатни ташкил этиш билан таништирилсин. Бутун таълим давомида ўқувчиларнинг меҳнат тарбиясини ва касбларни танлаб олишларини яхшилашга эришилсин. Саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналари билан биргаликда таълим цехлари, мактаб ва мактабларaро таълим-ишлаб чиқариш устахоналари вужудга келтирилсин ва жиҳозлансин. Ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларининг ишлари ва ўқувчилар меҳнатини ташкил этиш юзасидан педагогика жиҳатидан асослаб берилган бошқа иш формалари ривожлантирилсин ва такомиллаштирилсин. Каникул даврида ўқувчиларни, хусусан юқори синфларнинг ўқувчиларини халқ хўжалигида, шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштиришда, табиатни муҳофаза қилишда ташкилий суратда меҳнат қилишда қатнашишга жалб этиш мақсадга мувофиқ деб топилди.

Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область Советлари ижроия комитетларига, СССР министрликлари ва идораларига, корхоналар ва ташкилотларга, колхозлар ва совхозларга кечки мактабларнинг шохобчаларини, уларнинг ёшлар ишлаб турган жойлардаги филиалларини кенгайтириш ҳамда уларнинг моддий базасини мустаҳкамлаш таклиф қилинди. Ҳар бир корхона, совхоз, ҳар бир колхоз ва муассаса бўйича ёш ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларни мактабларга жалб этиш юзасидан йиллик план топшириқлари белгилаб чиқилсин.

Умумий ўрта таълим шароитида ўқитувчининг жамият олдида ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш учун масъулияти ортиб боради. Ўқитувчи ўзининг бутун хулқ-атвори, бутун хатти-ҳаракати билан ўқувчиларга ўрнак кўрсатиши, юксак коммунистик ахлоқи, ғоявий эътиқоди, маданияти, принципиаллиги ва ғоят билимдонлиги билан намунали бўлиши лозим. Ўқитувчи кадрлар малакасини, педагогик маҳоратини ва ижодий ташаббусини доим ўстиришни рағбатлантириш учун умумий таълим мактаблари ўқитувчилари систематик равишда аттестациядан ўтказилади. Аттестация натижаларига қараб алоҳида ўрнак кўрсатган ўқитувчиларга «Катта ўқитувчи» ва «Ўқитувчи-методист» унвони берилади.

Ўқитувчилар тайёрлашдаги талабларнинг бир хил бўлишини, педагогика ўқув юртларини мактабга яқинлаштиришни таъминлаш мақсадида педагогика институтлари ва педагогика билим юртларига раҳбарликни СССР ва иттифоқдош республикаларнинг маориф министрликлари системасида бирлаштириш зарур деб топилди. Университетларда ўқитувчилар тайёрлашни яхши йўлга қўйиш чоралари кўзда тутилди.

СССР Маориф министрлигига ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига педагог кадрларнинг малакасини ошириш, илғор тажрибани умумлаштириш ва ёйишнинг етакчи таълим-методика марказлари сифатида ўқитувчиларнинг малакасини ошириш институтлари ролини кучайтириш таклиф қилинди. Ўқитувчилар малакасини ошириш республика институтларида педагогика ва психология кафедралари ташкил этилсин.

СССР педагогика фанлари академиясига қуйидаги йўналишлар бўйича — дарс беришнинг илмий савиясини ошириш, политехника таълими, меҳнат ва касбларни танлаб олиш борасида энг самарали йўлларни белгилаб чиқиш, таълим ва тарбияда техникавий воситаларни қўллаш, мактаб, оила ва жамоатчиликнинг болалар ҳамда ёшларни тарбиялашдаги ўзаро таъсир формаларини такомиллаштириш, маориф ишларини планлаштириш, бу ишларнинг экономикаси ва уларни ташкил этиш, умумий ва махсус ўрта таълимнинг нисбати, ўрта таълимни ривожлантириш истиқболлари, унинг структураси ва таълим-тарбия ишининг ташкилий формалари юзасидан тавсияномалар ишлаб чиқиш ҳамда тайёрлаш топширилди.

СССР Фанлар академиясига, республика ва тармоқ академияларига, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига ўқитувчиларнинг илмий малакасини ошириш, дарсликлар ва ўқув қўлланмалари тайёрлашда халқ маорифи органларига ёрдам бериш чораларини ишлаб чиқиш, илмий-тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртлари коллективларининг умумий таълим мактаблари ҳамда мактабдан ташқари иш кўрувчи муассасалар билан ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш тавсия этилди.

СССР Маданият министрлиги, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги кинематография комитети, ёзувчилар, рассомлар ва композиторларнинг ижодий союзлари болаларнинг, ўсмирлар ва ёшларнинг маънавий дунёсини бойитадиган юксак бадиий асарлар яратиш чораларини кўришлари лозим. Ўқувчиларни эстетик тарбиялашда мактабларга бериладиган ёрдам кучайтирилсин, адабиёт ва санъат арбоблари болаларнинг ижодий коллективларига раҳбарлик қилиш, болалар учун учрашув, виставка ва концертлар ўтказишга кенг жалб этилсин.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги матбуот комитетига дарсликларнинг мазмуни, полиграфик ва бадиий жиҳатдан ишланишини яхшилаш, уч-беш йил мобайнида ўқитувчиларга ёрдам бериш учун педагогика адабиёти кутубхоначаларини, ўқувчилар ва ота-оналар учун ғоявий-сиёсий, ахлоқий ва ҳуқуқий тарбия масалаларига доир бир туркум китоблар нашр этиш таклиф қилинди.

СССР Министрлар Советининг Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитети, марказий газета ва журналлар, шунингдек республика, область ва район матбуоти халқ маорифи ва ёш авлодни ўқитиш ҳамда коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги илғор тажрибага доир масалаларни яхши ёритишлари, босиб чиқариладиган материалларнинг сифатини яхшилашлари, ёшларнинг ўрта таълим ҳосил қилишлари сиёсий иқтисодий ва социал жиҳатдан муҳим эканлигини яққол ва ишонтирарли қилиб кўрсатиб беришлари лозим.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда мактабларни ва мактабдан ташқари иш кўрувчи муассасаларни ўқув-кўргазмали қўлланмалар билан, таълимнинг материал ва техникавий воситалари билан таъминлашни яхшилаш борасида бир қанча тадбирлар белгиланди.

Қарор иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари зиммасига партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг ва корхона, совхоз, колхоз, муассаса, ўқув юртлари раҳбарларининг ёшларнинг умумий ўрта таълимга ўтишларини тугаллаш ҳамда болаларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасидаги масъулиятини ошириш мажбуриятини юклайди. Мактаблардаги бошланғич партия ташкилотларининг ташкилий-сиёсий ишлари савиясини янада ошириш чоралари кўрилсин, улар ўқитувчиларнинг юксак активлиги ва ўз меҳнати натижалари учун жавобгарлиги муҳитини вужудга келтиришларига эришилсин.

Меҳнаткашлар депутатлари советлари ижроия комитетлари ёшларни ўрта таълимга жалб этиш, мактабларни ва куни узайтирилган группаларни ривожлантириш юзасидан йиллик топшириқларнинг бажарилишини таъминлашлари лозим. Мактабларнинг таълим-моддий базаси мустаҳкамлансин, мактаб бинолари, мактаблар ҳузуридаги интернатларни барпо этиш ва ремонт қилиш муддатлари ҳамда сифати назорат қилиб турилсин, болаларни транспортда олиб келиш уюштирилсин ва мактабларда иссиқ овқат берилиши таъминлансин. Меҳнат коллективларининг умумий таълим мактабини оталиққа олиш юзасидан ҳаёт синовидан ўтган тадбирлари бутун чоралар билан кенгайтирилсин. Корхоналар, илғор совхоз ва колхозларнинг мактаб бинолари ва мактаб қошидаги интернат бинолари қуриш соҳасидаги ташаббуси қўллаб-қувватлансин.

ВЦСПС ва касаба союз ташкилотлари ўқитувчилар меҳнатини ташкил этишни янада такомиллаштириш, уларнинг уй-жой-маиший шароити ва дам олишларини яхшилашга ёрдам беришлари лозим. Оила ва мактабга ёрдам берувчи комиссиялар ҳамда кенгашларнинг фаолияти кучайтирилсин. Каникул вақтида болаларни соғломлаштириш ишига эътибор кучайтирилсин. Маориф министрлиги ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан биргаликда мактабдан ташқари муассасаларни, пионерлар уйлари ва саройларини, ёш техниклар ва табиатшунослар станцияларини, болалар учун очилган музика, рассомчилик, спорт мактабларини, меҳнат ва дам олиш лагерларини, экскурсия-туристик станциялар ва спорт базаларини ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш чоралари амалга оширилсин.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига профилактика ишини ва мактаб ўқувчиларининг жисмоний ривожланиши ҳамда сиҳат-саломатлиги устидан врач назоратини яхшилаш, ўқувчилар сиҳат-саломатлигининг мустаҳкамланишини таъминлайдиган тадбирлар системасини такомиллаштириш таклиф қилинди.

ВЛКСМ Марказий Комитети, иттифоқдош республикалар ЛКСМ Марказий Комитетлари, ўлка ва область комсомол комитетлари ёшларнинг умумий ўрта таълимга ўтишларини тугаллаш борасида комсомол ташкилотларининг фаолиятига етакчилик қилишлари, мактаб комсомол ташкилотларининг секретарлари ва пионерларнинг вожатийлари билан бажариладиган иш мазмуни, форма ва методларини такомиллаштиришлари, ўқитувчиларнинг комсомол ташкилотлари ролини оширишлари лозим. Мактаб ўқувчиларининг «Ёш ватанпарвар», «Ёш табиатшунос», «Ёш техник» ва шулар сингари қўнгилли жамиятларини тузиш рағбатлантирилсин.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорида таъкидлаб ўтилганидек, мамлакатимизда умумий ўрта таълимга ўтишни тугаллаш умумхалқ ишидир. Барча меҳнаткашларнинг ана шу муҳим социал тадбирни амалга ошириш учун актив кўмаклашувлари КПСС XXIV съезди олдимизга қўйган вазифаларни бажаришга, мамлакатимизнинг коммунизм йўлидан янада ривожланиб боришига ёрдам беради.

Суратда: Орджоникидзе номли Кутаиси автозаводининг бош конвейерида.

М. Квирикашвили фотоси.

ЯГОНА ОИЛАДА

А. ДЗАДЗУА,
Грузия Компартияси Абхазия область комитетининг иккинчи секретари

Совет ҳокимияти халқларнинг ижодий куч-қудратини чинакам жўш урдириб юборди. Масалан, автоном республикамизнинг меҳнаткашлари ҳам тарихий қисқа вақт ичида совет халқларининг ягона оиласида экономика ва маданиятнинг барча соҳаларида ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Улар мамлакатимизда олиб борилаётган коммунистик қурилиш ишига ўз улушларини қўшмоқдалар.

Абхазиянинг социалистик халқ хўжалиги, фан ва маданияти юксак суръатлар билан ривожланмоқда. Автоном республиканинг саноат аҳли эса янги беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан олдин, 17 декабрда адо этди.

Халқ маорифи, маданият, соғлиқни сақлаш системаси, савдо, маиший хизмат тармоқлари мислсиз ўсди. Бизда иккита олий ўқув юрти, қатор ўрта махсус таълим ўқув юртлари, 458 та умумий таълим мактаби, 215 та клуб, 288 оммавий кутубхона, 147 киноустановка, шунингдек, даволаш-профилактика муассасаларининг кенг шохобчалари мавжуд. Абхазияда бир ярим минг врач ва 4 мингдан ортиқ ўрта маълумотли медицина ходимлари хизмат қилмоқдалар.

Автоном республикадаги 16 та илмий-тадқиқот муассасаларида 800 га яқин илмий ходим халқ хўжалигининг, маданиятнинг турли соҳалари бўйича ижодий иш олиб бормоқда.

Серқуёш Абхазия иттифоқ миқёсидаги шифохонага, халқ сиҳат-саломатлигининг чинакам маконига айланди. Бизнинг донги кетган курортларимизда ҳар йили мамлакатимизнинг турли бурчакларидан ва чет эллардан келган минглаб кишилар ҳордиқ чиқармоқдалар.

Ҳозирги кунда бутун мамлакатимиздаги каби Автоном республикада ҳам СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақа авж олиб кетди. Саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт, қурилишда меҳнат қилаётган кишилар, маданият ва фан, маиший хизмат ходимлари 1972 йил плани ва беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш юзасидан юксак мажбуриятлар олдилар. Масалан, Сухуми корхоналарида беш йиллик давомида 50 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ва шулардан 10 тасини давлат Сифат белгиси аттестациясига тақдим қилиш мўлжалланган.

Колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари эса бу йил давлатга пландан ташқари 3500 тонна юқори сифатли чой барги, 300 тонна тамаки маҳсулоти, 420 тонна узум, 1000 тонна гўшт ва бошқа жуда кўп қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етказиб беришни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар. Гудаут районидаги «Партия XXIV съезди» колхози меҳнаткашлари беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббусини бошлаб бердилар. Область партия комитети бу қимматли ташаббусни маъқуллади. Ҳозир Автоном республикадаги барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу ташаббусга қўшилиб, астойдил тер тўкмоқдалар.

Курорт ва туризм муассасалари ходимлари эса 1972 йилда қатор шифохоналарни реконструкция қилиш, янги шифо-диагностика методларини татбиқ этиш, дам олувчиларга хизмат қилиш маданиятини янада ошириш мажбуриятларини олганлар.

Абхазия меҳнаткашларининг мамлакатимиздаги қардош республикалар меҳнат аҳли билан социалистик мусобақаси—қабул қилинган мажбуриятларни тўла-тўкис бажаришнинг муҳим омилидир. Ткварчели кончилари Тикибули шахтёрлари билан ўзларининг анъанавий меҳнат мусобақаларини давом эттирмоқдалар. Сухуми меҳнаткашлари эса Ботуми ва Кировакан меҳнат аҳли билан дўст ва ҳамкор. Абхазия колхозчилари ва совхозларнинг ишчилари Ажария қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари билан мусобақадош. Очамчир районининг чойкорлари ва тамакикорлари Арманистон ССР ва Озарбайжон ССР қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари билан ўз тажрибаларини баҳам кўриб, бир-бирларига чинакам, дўстона ёрдам бериб келмоқдалар.

Бизнинг мамлакатимиз шунинг учун кучли ва қудратлики, жонажон партиямиз турли халқлар ва элатларни ягона, тенг ҳуқуқли оилага бирлаштира олди. Ўзбекларда «Бирлашган ўзар», деган халқ мақоли бор. Буни биз кун сайин гуллаб-яшнаб бораётган, инсониятнинг порлоқ истиқболи—коммунизм сари дадил қадам ташлаётган кўп миллатли Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мисолида яққол кўриб турибмиз.

ЮКСАК МАРРАЛАР

Сурхондарё областининг қишлоқ хўжалик меҳнатчилари СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллиги шарафига ўз зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар олдилар. Бу мажбуриятларда 400 минг тонна пахта етиштириш, Ватанга кўп миқдорда бошқа хил маҳсулотлар бериш кўзда тутилади. Қишлоқ хўжалик ходимларининг Термизда бўлиб ўтган область кенгашида ана шу мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги масаласи муҳокама қилинди. Кенгашни Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. М. Муродов очди.

Кенгашда ишлаб чиқаришнинг барча резервларидан тўлароқ фойдаланиш зарурлиги тўғрисида гапирилди. Қишлоқ хўжалик ишлари суръатини кучайтириш тадбирлари белгиланди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

ИНДУСТРИАЛ НАМАНГАН РАПОРТИ

Наманган областидаги саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ярим йиллик планини муддатидан олдин, 23 июнда бажардилар. Маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилишнинг ўсиш суръатлари ўтган йилнинг шу давридаги ана шу кўрсаткичлардан ортиқдир.

Область саноати июнь ойининг охиригача бир неча миллион сўмлик ҳар хил маҳсулот ишлаб чиқаради ва реализация қилади.

(ЎзТАГ).

ЗАРИФА Наманган шойи тўқиш фабрикасининг пешқадамларидан. Кундалик топшириқларини мунтазам ошириб бажариш билан ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлаётган бу қиз СССРнинг шонли юбилейини меҳнатда янада янги ютуқлар билан нишонлаш учун ўзаро мусобақани қизитиб ишламоқда. Суратда: З. Абдуллаева иш устида.

Б. Мансуров фотоси.

БАЛИҚЛАР ТИЛГА КИРДИ

Арнасой ов хўжалигига қарашли дарё ва кўллардаги балиқлар ов мавсуми бошланмай туриб, «дод-фарёд» кўтаришди. Уруғ ташлаш мавсумида уларни қўриқлаш, кўпайиши учун шароит яратиб бериш ўрнига тақиқланган ов қуроллари билан уларни қириб ташлаётган кишиларни кўрганда, балиқларгина эмас, виждонли одамлар ҳам фарёд солиб юбориши турган гап эди.

Лекин Арнасойдаги Омонгелди номли совхоз директори Каппаров балиқларнинг додини эшитиб, уларга раҳми келиш ўрнига жаҳли чиқди. Ҳали устимдан арз қиладиганлар сенларми, деб, янги буйруқ берди:

— Кўл ва булоқлардан бир тонна балиқ овлансин, улар тухуми билан қуритилсин!

Каппаровнинг буйруғини олган балиқчилар бригадаси энди кўпаяётган балиқларга ҳужум бошлади. И. Мазило, М. Кутцун, Н. Китцупов бошлиқ балиқчилар билан балиқлар ўртасида бўлган жангда энди дунёга келаётган миллион-миллион баликчалар қирилиб кетди.

Бу бедодликни давлат балиқ инспекторлари ҳам тўхтатиша олмади.

— Биз планни бажаряпмиз, қолаверса совхоз директори буйруғини бажаряпмиз! — дейишди балиқчилар.

Балиқни овлаш керак, албатта. Лекин унинг урчиш пайтида овлаш қонун билан таъқиқлаб қўйилган. Шунга қарамай, «Арнасой», «Оҳангарон» ва «Тошкент» денгизидаги балиқлар таъқиқланган қуроллар билан овланиб, Оққўрғон, Бўка, Тўйтепа бозорларида пулланяпти. Бундай қонунбузарларнинг танобини тортиб қўйиш Сирдарё ва Тошкент область ижроия комитетлари раҳбарларининг қўлидан келмасмикин-а?!

Р. ИСҲОҚОВ.

Ажаб савдолар

ЖЎЖАХЎРОЗЛАР ЖАНГГИ

Бўстонлиқ паррандачилик фабрикасида жўжахўрозлар дон талашиб эмас, балки сув талашиб уришяпти.

Гап шундаки, бу ерда паррандачилик комплекси қурилиши бошланганига 6 йил бўлди. Янги очирилган жўжалар келтирилиб, уларни боқиш ҳам бошлаб юборилди. Ана шундан кейингина паррандачилик комплекси қурилишининг «майда-чуйда» камчиликлари очилиб қолди. Қурилиш сифатига фабрика ходимлари ҳеч қандай эътироз билдирмасаларда сув таъминоти масаласи ҳамманинг бошига ташвиш солиб қўйди. Чунки 300 минг сўм сарф қилиниб қурилган водопровод кранларининг бирортасидан ҳам сув томмади. Ташналикдан ҳансираб қолган паррандаларга раҳми келиб ходимлар насос ўрнатиб, фермага ариқ сувини оқиздилар.

Яқинда паррандачилик фабрикасида янги экспериментал товуқхоналар қурилди. Бу товуқхоналарнинг довруғи бутун республикага ёйилди. Чунки уни қуриш анча арзонга тушади.

Товуқхоналарни кўриш учун республиканинг турли жойларидан одамлар кела бошлади. Ҳатто «Узптицепром» бошлиғи Н. Аҳмедов ҳам ташриф буюрди. У киши фабрика директори Н. Бойхоновнинг елкасига қоқиб:

— Иш бундоқ бўпти. Қойил! — деб қайтиб кетди.

Паррандаларни, фабрика территориясида яшайдиган аҳолини сув билан таъминлаш масаласи ҳамон муаммолигича қоляпти. Водопроводнинг ишламаслигига ҳамма айб Қишлоқ қурилиши министрлигининг 23-трестига тўнкалмоқда, қурувчилар эса Ўзбекистон Қишлоқ қурилиш лойиҳалаш институтига, улар эса ўз навбатида ҳамма айбни буюртмачи ҳисобланган Совхозлар министрлигига қўймоқдалар. Айбдорни қидиришку бир гап бўлар, икки пуллик наф бермаётган лекин 300 минг сўм сарфланган водопровод тармоғини ким ишга туширади?

Д. ПОЛЕВОЙ.

БЕЧОРА ДАРАХТЛАР

Ободончилик ҳам ҳар хил бўлади. Икки туп дарахт ўтқазиб, уни авайлаб парвариш қилиш ҳам ободончилик, минг-минглаб дарахт ўтқазиб, сўнг уларга қарамай қуритиб юбориш ҳам ободончилик. Ишонмасангиз, Тошкент шаҳар Киров районидаги Водопадная кўчасига боринг. Шу кўчанинг бошланишидаги сайхонликни дарахтзор ва гулзор қилиш Тошкент трикотаж фирмаси зиммасига юклатилган эди. Улар, обод қилиш мана бундака бўлади, деб ҳар йили баҳорда дарахт экишади, кузда бу дарахтлар ўтинга ҳам ярамайди. Чунки кўчатлар суғорилмайди. Фирма раҳбарлари айб ўзларида бўлгани учун ҳеч кимга ҳеч нарса дея олмайдилар. Нега десангиз, илгари худди шу фирма корхонаси территориясидан ариқ ўтарди, бу ариқни кўмиб ташлашди. Натижада ўша сайхонликгина эмас, Водопадная, Озерная, Мулла Тўйчи кўчаларидаги ариқларга ҳам сув келмай қолди.

Дарахтлар додини бир четга қўйиб турайлик. Юқорида тилга олинган кўчаларда яшовчи хонадонлар ҳам сув қидириб юришибди. Чунки кунлар исиб кетиши билан бу кўчалардаги водопроводлардан сув келмай қолди Бунинг сабабини сўрасангиз, тегишли ташкилотларнинг раҳбарлари сув қувури диаметри кичиклигини айтадилар. Хўш, қувур кичик экан, уни алмаштириб бўлмайдими? Бўлади. Бунинг учун берилган ваъдалар бажарилиши керак.

Маҳалла қарияларининг сув таъминотини яхшилаш тўғрисидаги илтимосига «Водоканал» бошлиғи ўрток М. Хўжаев Калкавуз ариғининг суви камайганда қувурни алмаштириб, берамиз, деб ваъда қилган эди. Шундан буён Калкавуз суви икки марта камайди. Лекин ваъда ваъдалигича қоляпти.

Н. ОМОНОВ,
пенсионер.

БОЙТЕРАККА ЭЪТИБОР КЕРАК

Косон районидаги Ленин номли колхознинг Бойтерак қишлоғи нима учундир колхоз правлениеси раиси Ё. Бозоров, партия ташкилоти секретари Ж. Ғаффоров ўртоқларнинг эътиборидан четда қолмоқда. Акс ҳолда бу қишлокда ҳам ободончилик маданий-маиший хизмат ишлари йўлга қўйилган бўларди.

Бу ҳақда қишлоқ аҳли колхоз раҳбарларига арз қилмаган, деб ўйламанг. Ҳар йили колхозчиларнинг умумий мажлисида Бойқишлоқ йўлини асфальтлаш, маиший хизматни яхшилаш масаласи кўтарилади. Лекин ҳал бўлмай қолиб кетаверади. Бу бепарволик шунга олиб келдики, қишлоқ йўли бутунлай яроқсиз бўлиб қолди. Бойтеракда ҳатто сартарошхона ҳам йўқлигидан соч-соқол олдириш учун район марказига бормоқчи бўлганлар сув босган йўлдан ўтолмай қайтиб кетадилар.

Маданий хизмат ҳақида ҳам икки оғиз сўз: қишлоғимизда клуб йўқ. Ҳатто кинофильмларни ҳам ерга ўтириб ёки тик туриб томоша қиламиз. Бунинг устига кинопрокатдаги ўртоқлар янги усул топишди. Улар бир ойда икки марта кино кўрсатиш ўрнига бир марта, лекин икки серияли фильмларни олиб келадиган бўлишди.

Бундай ажаб савдолар қачонгача давом этади? Қашқадарё область газетаси орқали берилган бу савол ҳам жавобсиз қолиб кетди. Шунинг учун Бойтеракка эътибор керак, деб яна ёзишга мажбур бўлдик.

М. ХОЛМУРОДОВ.

СССР 50

Мушоира

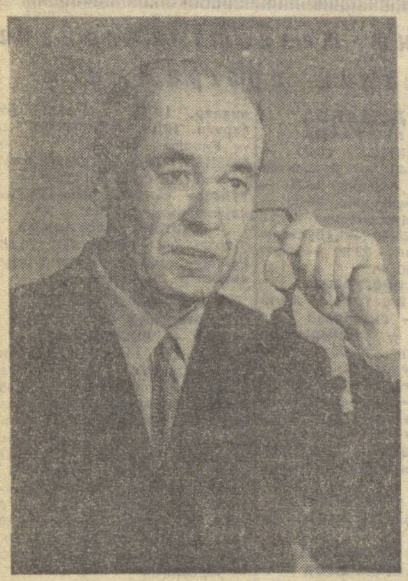

Собир АБДУЛЛА
Ўзбекистон халқ шоири.

БАХТ МУХАММАСИ

Шодмен, аҳбобларимни шод кўргандан бери,
Розимен, ҳар бир дамим обод кўргандан бери,
Вақти хушмен, қайғуни барбод кўргандан бери,
Дўстларим ғам-ғуссадан озод кўргандан бери,
Кимки душмандир: ишин фарёд кўргандан бери.

Мен қувонмай ким қувонсин, бўлмагач дилда ғамим,
Аҳли диллар доимо ҳамдарду мунис, ҳамдамим, —
Арзигай бир йилга дерман, ўтган ул ҳар бир дамим,
Кечалар шеър базмида то эрта ўчмайдир шамим,
Яхшиларнинг васфини ижод кўргандан бери.

Шеърият бўстонида гоҳ ҳозиру, гоҳи ниҳон —
Андалибмен, мен учун ҳар боғу гулшан ошиён,
Сайрасам, ҳар сайрашим ишқим учун бир имтиҳон,
Чунки мен шогирду сиз устод, эй аҳли замон,
Яхшиман куйлашда ҳам, устод кўргандан бери.

Бахтиёрмен, куйланиб, тўйларда номим айтилур,
Айтилурда ёр-ёр, қутлуғ каломим айтилур,
Икки ёш: қизлар, куёвларга саломим айтилур,
Соф муҳаббатга самимий эҳтиромим айтилур,
Барча тўй «тўйлар муборакбод!...» кўргандан бери.

Бу замоннинг ишқига афсона ишқлар берди тан,
Бу замоннинг ишқида шу ҳур замону гул Ватан,
Ошиғи саҳрода кезмас, чўлда у тузгай чаман,
Бўлди қойил Тоҳиру-Зуҳро бу ишққа дафъатан,
Лол эмиш Ширин билан Фарҳод кўргандан бери.

Қўрқмадим нозик муҳаббатнинг оғир савдосидан,
Ёрнинг нози-фироқи, шум рақиб ғавғосидан,
Ишқсиз, бебаҳраларнинг ноўрин даъвосидан,
Булҳаваcларнинг бу ҳақда «оҳ, вовайло!»сидан,
Поку озод ишқимиз бунёд кўргандан бери.

Умрлар эл бахтини ўйлашда шоир бахтиёр,
Умрлар эл васфини куйлашда моҳир бахтиёр,
Умрлар эл завқини қўзғашга қодир бахтиёр,
Умрлар эл мадҳини сўзлашда Собир бахтиёр,
Назмини дўстлар тилида ёд кўргандан бери.

ЖОН ЎЗБЕКИСТОНИМ

Шараф ҳам шавкатим, шеъриятим, жон Ўзбекистоним,
Улашса тўйга-тўй, бор сенда имкон Ўзбекистоним,
Яшил кўкси «оқ олтин» қирлари дон Ўзбекистоним,
Суви об-ҳаёту тоғлари кон Ўзбекистоним,
Аё эй, Шарққа машъал Ўзбекистон, Ўзбекистоним.

Етар бошим фалакка зўр бинолар сориға боқсам,
Қўшар умримга бир йил, боғ кезиб, гулзорига боқсам,
Унар юз-юз сатрлар, халқ кору-борига боқсам,
Жўшар завқим кўнгилда, ҳолиға, рўзғорига боқсам,
Қилиб меҳнат, эли тўқ-у фаровон Ўзбекистоним.

Агар меҳмон бўлиб келса йироқ ердан қадрдон дўст,
Ғаразсиз дўстларга марҳабо дер Ўзбекистон — дўст,
Тутиб гулдасталар меҳмонга, ўзбек халқи меҳмондўст,
Деган, йўл кўрсатиб: — Сизларга маҳтал боғу шийпон, дўст!..
Очиб дарвозасини, яхши мезбон, Ўзбекистоним.

Баҳордан қишгача ҳар гулшанинг зебою гуногун,
Қўниб гул шохига шайдойи булбуллар сенга мафтун,
Ҳар оқшоминг мунавварликдадир гўёки кундуз кун,
Ариқлар, сойлар, анҳорлар шўх-шўх уриб тўлқун,
Кезиб кўксингда, дерлар: — Боғу бўстон, Ўзбекистоним.

Қараб кўз илғамас, поёни йўқ, кенг пахта майдонда,
Демай кенг пахта майдон, ям-яшил, қимматбаҳо конда,
Ватан бурчини оқлаш нашъаси ҳар тоза виждонда,
Қилишда парвариш, мўл тер тўкиб, ишни қилиб монда,
Муяссардир зафар, эй шонли деҳқон ,Ўзбекистоним,

Баҳору ёзу куз меҳнатда барқ урсин диёрим деб,
Ватанинг шуҳратин ўз шуҳратим, номусу орим деб,
Матонат кўрсатиб, илғорлик фикру шиорим деб,
Курашда ғолибо, мушкулни енгиш касбу корим деб,
Дединг куй авжида: — Топ шуҳрату шон, Ўзбекистоним.

Тасаддуқ сизга, эй, ўз касбига устоду моҳирлар,
Муҳаббат кўкида зуҳролару журъатда тоҳирлар,
Қаро тупроққа ишлаб, ундириб дурри-жавоҳирлар,
Аё мўжизсаховат, эрта-ю кеч мужда зоҳирлар,
Ғурурланмас нечук, сиз бирла ҳар он, Ўзбекистоним!..

Жасорат соҳиби, ҳиммат замир юз-юз йигит-қизлар,
Пўлот филларда жавлон кўрсатиб, дерлари: — «Бор бизлар:
Эгиб қад, эргашиб минг-минг теримчи букмагай тизлар!...».
Топиб техника кенг йўл, илм ила фан янгилик излар,
Қилур мушкул-машаққатларни осон, Ўзбекистоним.

Ташаккур! Тоғ ясаб мўл ҳосилингдан, пахта устози!
Улуғвор ҳимматингдан элу юрт рози, Ватан рози,
Сенга раҳмат деган бир мен эмас, халқларнинг овози,
Сўзингни чўзма, Собир, соз бўлур ҳар нарсанинг ози,
Яша, яшна, шарафли жон элим, жон Ўзбекистоним.

ШИРИН СЎЗЛИК ҲАҚИДА ШИРИН ГАП

Ғазал базмига кирди, киргизиб жон, бир ширин сўзлик,
Этиб базм аҳлини шу дамда ҳайрон, бир ширин сўзлик.
Ўтиб ўлтирди аста, сарвқомат, арғувон ораз,
Ғазалхонликка келган яхши меҳмон, бири ширин сўзлик.
Келиб навбат анга, минбар томон йўл олди бу дилбар,
Фасоҳат кишварида шаккаристон, бирин ширин сўзлик.
Навоийдан ўқиб уч-тўрт ғазал ширин талаффузда,
Қўлида «Чордевон», Саъдий, «Гулистон», бир ширин сўзлик.
Дедим: — Кимдир бу қиз! Берди изоҳ ёнимда ўлтирган:
— Масиҳои замон, моҳир ғазалхон, бир ширин сўзлик.
Кўнгилда яйратиб шеър шавқу завқини, ўқур чоғи,
Лабидан бол томиб, лутф этди эҳсон бир ширин сўзлик.
Турардим тебраниб, шеър кайфидан сармаст эдим, Собир,
Менинг ҳолим кўриб, жилмайди пинҳон, бир ширин сўзлик.

ХАЛҚ ТЕРМАЛАРИ

Рост сўз қоладку расолигича,
Пок дилдаги муддаолигича,
Ростликдаги бебаҳолигича,
Ҳам мўътабару даҳолигича.

Ёлғончи ўзиб, узоқлай олмас,
Халқ наздида ўзни оқлай олмас,
Рост сўзлаши бирла ёқлай олмас
Қолгай у юзи қаролигича.

Яхшини биров ёмон демас ҳеч,
Нафъини дееру, зиён демас ҳеч,
Йўлини тўсиб, «қаён!» демас ҳеч,
Чин сўзи қолур раволигича.

Кўрганда ёмонни,юз ўгургин,
Юқтирма қора, узоқда юргин,
У қолса ёмонлигича: кўргин,
Инсонлигидан жудолигича.

Баъзи кишининг иши хусумат,
Ташвишга қўяр кишини туҳмат,
Одам каби гарчи соқт-суммат,
Ўт сочгучи аждаҳолигича.

Минг шам ёқилиб қуёш бўлолмас
Қум бархани тоғу тош бўлолмас,
Кўнгли қора элга бош бўлолмас,
Босган қадами хатолигича.

Бор, баъзи биров ҳаромга ўчдир
Ҳурматга, текин таомга ўчдир,
Мақтовга, ширин каломга ўчдир,
Ўз нафсига мубталолигича.

Бўлсин бино пойдевори маҳкам,
Ичкм безагини ўйлагин кам,
Иш бошида бўл-у, чекма сўнг ғам
Қолгай, қуламай, бинолигича.

Қилганда хато: тузат уёлмай,
Дўст танқидини кўнгилга олмай,
Халқнинг ичида уётга қолмай,
Қолдирма ишинг хатолигича.

Учмоқ тиласанг, баланд ҳаво қил,
Фазл ортдир ўзингда, кимё қил,
Фазл аҳлини дўсту ошно қил,
Ҳар дардга сўзинг даволигича.

Қадр этки, ўзингни қадринг ортур
Меҳринг ҳаммани ўзига тортур,
Дўстинг келадир, йўлига бор, тур
Дўст ҳурмати дилда жолигича.

Дўст-дўстни таниб оғир синовда,
Бир тошга қўйишда бош, туновда
Тошқинда, курашда, ўт-оловда,
Дўст дўстга жон фидолигича.

Сўз танла дейишга, сўнгра сўзла
Ҳар жумла сўзингни хуш рамузла,
Эл хотирида қолишни кўзла,
Қолдир уни дилраболигича.

Халқ ҳар нимага ҳамиша қодир,
Гоҳ мўъжизакору гоҳ баҳодир,
Кўз сурмаси бу ғубор, Собир,
Ўз қадрида тўтиёлигича.

✦ ✦

КЎНГИЛ ҲАҚИДА КЎНГИЛДАГИЛАР

Шу қадар кенгдирки кўнгил жойланур олам анга
Жойланур олам, вале, сиғмас тариқча ғам анга.
Бу кўнгил, тан мулкининг ҳукми равон-султониким
Бир умр қилгай итоат ҳар тирик одам анга.
Шу қадар нозик эрур нозик кўнгилнинг шишаси,
Эҳтиёт бўл, чертмасин ножинсу номаҳрам анга...
Тўнкама сен ўз гуноҳинг кўнглингга, нодон киши,
Бу ишингдан етгуси заҳмат ўзингга, ҳам анга.
Икки қатра кўз ёши кўнгил учун кўплик қилур.
Оқса гар шодлик тошиб Сайҳуну Жайҳун—кам анга.
Бир синиқ кўнгилга дуч келсанг, аё ҳозиқ ҳаким,
Мўмиёдан очма сўз ким, яхши сўз малҳам анга.
Гар муяссар бўлса, Собир, бехазон умри баҳор,
Мен топиб ҳар пок кўнгилни, даста гул тутсам анга.

Бу йил Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топганига ярим аср тўлиши кенг нишонланади. Шу муносабат билан юбилей йилида СССР халқлари ашула байрамлари ўтказилмоқда. Шаҳар ва районларда халқ ичидан етишиб чиққан истеъдодли хонандалар, созандалар, раққосалар ўз талантларини намойиш этмоқдалар. Жойларда бўлиб ўтаётган ашула байрамларида ана шу талантлар маҳоратларига юқори баҳолар берилмоқда. Яқинда Тошкент областида СССРнинг 50 йиллигига бағишланиб ашула байрами ўтказилди. Суратларда: (чапдан) Янгийўл районидаги мактабгача тарбия педагогика билим юрти ҳаваскорлари «Бахтли замон», Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхози ҳаваскор ижрочилари корейсча «Елпиғич билан ўйин» рақсларини ижро этишмоқда.

Ф. Абдурасулов фотолари.

АХБОРОТ

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ХЎРАНДАЛАР БАҲОСИ

Татаристон пойтахтининг «Қозон» ресторанидаги «Таклифлар» китобида «...Ўзбеклар тайёрлаган таомлар шундай лаззатли, еб тўймайсан, киши» деган ёзувни ўқидик. Урта Осиё республикалари пазандалари кўриги ўтаётган кунларда ёзиб қолдирилган бу илиқ сўзлар ўзбекистонлик ошпазларга берилган баҳо эди.

Палов, шўрва, мастава, лағмон, қовурма, сомса — бу ўзбек миллий таомларини биринчи бор тановвул қилган татаристонлик хўрандалар «бизнинг ресторан ва ошхоналаримизда ҳам шундай таомлар тайёрланса экан», деб таклиф киритдилар.

Ўзбекистонлик ошпазлар Куйбишев, Минск, Новосибирск шаҳарларидаги хўрандалардан ҳам мана шундай юқори баҳо олдилар.

С. КОСТИРКО.

«ШАМОЛ» ГАСТРОЛЛАРИ

Қардош Қозоғистон республикасининг «Шамол» эстрада ансамбли санъаткорлари Ўзбекистон область ва район марказларида, колхоз ва совхозларида бўлиб, томошабинларни хушнуд этмоқдалар.

Қорақалпоғистон Автоном республикаси, Сирдарё, Хоразм, Қашқадарё областлари меҳнаткашлари қозоқ санъаткорларидан бағоят хурсанд. «Шамол» гастроллари ўзбек диёри бўйлаб икки ой давом этади.

Э. ИСМАТУЛЛАЕВ.

УСТАЛАР КОНКУРСИ

Қадимий ва навқирон Қўқонда пойафзалга таг чарм кесувчи усталарнинг республика конкурси ўтказилди. Ўзига хос бундай мусобақада турли шаҳарлардаги пойафзал фабрикаларидан вакиллар иштирок этишди. Пойафзал саноатида таг чармлари кесиш ишчидан аниқлик, маҳорат ва тажриба талаб қилади.

Конкурсда минг дециметр чармни сифатли, тез ва тежаб кесиш бўйича қўқонлик И. Исабоев биринчиликни олди. У 85 балл тўплаб, конкурс ғолиби бўлди. Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси мастерларидан Лев Шварц ҳамда Шариф Юсупов ўртоқлар иккинчи ва учинчи ўринларни олишди. Конкурс ғолиблари республика Енгил саноат министрлиги, кўн-пойафзал саноати бош бошқармасининг фахрий ёрлиғи ҳамда пул мукофоти билан тақдирландилар.

Инимжон Исабоев сентябрь ойида ўтказиладиган Бутуниттифоқ конкурсида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритди.

И. СУҲБАТУЛЛАЕВ.

ҚАЛАМКАШЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Ўзбекистон Журналистлар союзи Самарқанд область бўлими ҳузуридаги ишчи-деҳқон мухбирлари халқ университетини 30 киши битириб чиқди. Сўнгги ўн йил мобайнида мазкур халқ университетини турли касб эгаларидан 220 киши тамомлади.

А. ИМОМОВ.

КАТТА ЮТУҚ

Али Нафасов Сирдарё областидаги, «Бахт» посёлкасида истиқомат қилади. У сотиб олган давлат ички ютуқлар уч процентли заёмининг 46-тиражидаги 169497 номерли 20 сўмлик заёмга 5 минг сўм ютуқ чиқди.

А. БУРЛИЕВ.

ОНА-ВАТАНИМИЗ

ОҚ КЕМА, ОППОҚ КЕМА

Биз Қора денгиз овозасини кўп эшитгандик, гўзаллигини кўп откритка-расмларда кўргандик. Одамлар унинг таърифини кўб келтиришарди, бамисоли эртаклардагидек деб тасвирлашар, афсонавий бир мамлакатга ўхшатишарди. Бир дўстимиз тўлиб-тошиб: «Агар жаннат деганлари бирорта денгиз бўйида бўладиган бўлса, Қора денгиз кирғоғидаги Одессадан тортиб Ботумигача чўзилиб кетган ерлар — жаннатдир» деганди.

Биз — бир группа ўзбекистонликлар билан Одессага учиб кетатуриб шуни эсладик. Кўз олдимиздан сирен-ранг туман чўлғаган, ўрмонли тоғлар нилий осмон, мовий денгиз акс эттирилган откриткалар бир-бир ўтарди. Уларга қараб туриб лол қоласан: денгиз нилий осмондан ранг олганми, ё осмон улкан бир шиша-ойнаю, унда мовий денгиз акс этганми, бир-биридан ажратиб бўлмайди. Аслида унчалик эмасдир, бу расм-ку, деб шак келтирасан яна...

Йўқ, Одессага бориб кўрдик. Ҳақиқатдан ҳам шундай эди. Осмон билан денгиз лол қоларли даражада бир хил рангда эди. Фақат кун тикка келганда енгил тўлқинланиб турган денгиз юзини қуёш нури билан тўлган «кўлча»лар босиб кетади. Биз бу манзарага машҳур Потёмкин зинапояси бошида суқланиб боқамиз. Пастда — порт, денгиз дарвозаси, кемалар карвонсаройи.

Тепада шу мовий денгиз, шу порт туфайли туғилган, улуғ лашкарбоши Александр Суворов асос солган Одесса. Одесса ҳали анча ёш шаҳар. Энди 178 йил яшамоқда. Лекин у уч асрнинг юзини кўрган. Кўп қонли ва шонли воқеаларнинг шоҳиди бўлган шаҳар. Унинг ҳар бир тоши, ҳар битта бино ва кўчаси тарихдан сўзлайди. Ҳар бир кўча бошида бир ҳайкалга, Одесса тарихига кирган кишилар ҳайкалига дуч келасиз. Мана шу зинапоя ҳам Потёмкин номи билан бекорга аталмаган. Биринчи рус революциясининг бўрони шу ерларга ҳам етиб келган кунларда, 1905 йилнинг июлида минглаб одессаликлар қўзғолон кўтарган «Потёмкин» броненосец матросларини олқишлаб, шу зинапоялардан портга қараб юришганди. Шунда чор армияси уларни пастда Приморской кўчасида ўққа тутган. Икки мингга яқин киши қурбон бўлган. Ана ўша қурбон бўлганлар хотираси-ҳурмати учун халқ бу зинапояга Потёмкин зинаси деб ном қўйган. Зина ўзига хос архитектура кўринишига эгалиги билан ҳам кўпларни ҳайратга солади. Бундай қараганда зинанинг кенглиги бир хилга ўхшайди. Лекин унинг энг тепаси 12,5 метр бўлиб, энг пасти 21,6 метрга боради. Юқоридан қараганда бу сира сезилмайди. Яна тепадан қараган киши фақат зина майдончаларини кўрса, пастдан эса фақат зинапояларни кўради. Мезбонлар бизни ана шу зинапоя олдида кутиб олиб, пастга портга бошлаб кетишди.

Айтмоқчи, биз сизни мезбонлар билан таништиришни унутибмиз. Улар Қора денгиз пароходчилигига қарашли «Ўзбекистон» теплоходи денгизчилари. Улар кўпдан буён Ўзбекистон билан дўстона алоқа боғлаб келишади. Ҳатто денгизчилар делегацияси икки марта республикамизда бўлиб, Ўзбекистон ҳаёти билан танишиб кетишган. Энди улар бизни ўз ҳузурларига чақиришган, денгиз ва денгизчилар ҳаёти билан таништиришмоқчи. Яна оталиқдаги ташкилотларнинг вакиллари икки ўртада тузилган шартномаларнинг бажарилишини текширадилар, келгусида қилинадиган ишларни маслаҳатлашиб оладилар.

Портда кечагина кемасозлик заводидан сувга туширилгандай оппоқ бўёқлари ярқираб турган оқ кема турарди. Пешонасида қизил юлдуз порлайди. Ёнига «Ўзбекистон» деб катта ҳарфлар билан ёзилган. Оқ кема билакдан йўғон арқонлар билан бурни ва қуйруғидан портдаги темир устунларга қантариб қўйилган. Енгил тўлқинли сувда қилт этмай турибди. Осма зинадан кемага ўта бошлаймиз. Капитан Евгений Константинович билан унинг ёрдамчилари бизни таниб пешвоз чиқадилар. Оқ сариқдан келган, узун бўйли, қотма, ўзини ниҳоятда камтар тутадиган, юзида ҳаммавақт кулгичлари ўйнаб турадиган капитан Евгений Константинович Балашов ёрдамчилари билан бир-бир таништира бошлайди. Баланд бўй, кенг яғринли кулча юзли кишига келганда:

— Шу борди-келдиларимизнинг «бош айбдори» — катта ёрдамчимиз Владимир Васильевич Чернишев — дея кулди. Кейин, — бунинг тарихини ўзинг айтиб берарсан, — деб қўшиб қўйди. Мезбонлар бир-бирларига қараб ҳушчақчақ кулишди Сабабини Чернишевдан кейин билдик.

— Бу воқеага ҳам беш йил бўляпти. Варна портида тургандек. Ўша ерда дам олаётган бир группа ўзбеклар кемамиз кўзларига иссиқ кўриниб кетиб, уни кўргани чиқишибди. Мен шу ерда иш билан овора эдим. Бир маҳал уч киши юқорига кўтарила бошлади. Яқин келиб:

— Капитан кўпригини кўрсак... — дейишди. Менинг нимагадир қайсарлигим тутиб кетиб қатъий бош чайқадим.

— Йўқ, мумкин эмас, — дедим. Улар илтимосга ўтишди.

— Ўртоқ старпом... биз...

Мен уларнинг гапини кесдим:

— Мумкин эмас, бу ерда Ўзбекистонни эслатадиган ҳеч нарса йўқ ,овора бўласиз, — дедим, қарасам орқада турган учинчи киши «айтавер, муддаони айтиб қол» деб ишора қиляпти. Кейин юрагимда борини тўкиб солдим. — Сизларга-ку хат ёзавериб чарчадик. Алоқа боғлаш у ёқда турсин, жавоб беришга эринасизлар. Бу кема номига «Ўзбекистон» холос, республикангизни эслатадиган ҳеч нарса йўқ, дедим. Шундан кейин улар ноқулай аҳволга тушиб қизариб-пишиб ўзларини таништиришди. Мен ҳам нишонга урган эканман, улар тошкентлик масъул партия ходимлари экан. Кўп таклифларимизни ёзиб олишди. Ўзбекистон билан дўстона алоқаларимиз шундан бошланиб кетди. Денгизчиларимиз делегацияси икки марта Ўзбекистонга бориб келишди, пахтакор хўжаликлар, мактаблар, газеталар редакциялари билан, Ўзбекистон дўстлик жамияти билан дўст тутуниб, ўзаро алоқа қила бошладик. Улар теплоходимизни ўзбекчасига, ўз номига яраша безашга катта ёрдам беришмоқда. Биз Ўзбекистон ҳаётини акс эттирувчи ўймакорлик суратлари, расмлар олдик. Кутубхона ташкил этдик. Пахтагулли чинни идишлар юборишди. Ҳар гал сафарга чиққанимизда бир кун «Ўзбекистон куни»ни ўтказамиз. Туристларимизга республикангиз ҳақида билганимизни айтиб берамиз. Унинг ютуқларини пропаганда қиламиз. Ошхонамизда миллий ўзбек таомлари тайёрланади. Кема радио узелидан ўзбек музикаси янграйди. Яқинда «Ўзбекфильм» студияси суратга олган киноленталардан юборишибди.

Оқ кема мовий денгиз қирғоғи бўйлаб сафарда давом этади. Кундузги қуёш, кечалари ой ва юлдузлар унга ҳамроҳлик қилади. Гоҳо ғир-ғир шабада эсиб аллақаёқлардан булутлар карвонини бошлаб келади. Бир зумда денгиз булутлар соясида қолади. тўлқинлар жонланиб, сув юзида эрғимчоқ учмоқчи бўлади. Бир-бирига урилиб кетиб марвариддек парчаланиб, кўпикланади. Ёмғир ҳавоси юзга урилади-ю, бирдан ҳеч кутилмаганда жала қуйиб беради. Чайқалиб турган денгиз юзини кўзиқориндек пуфакчалар босиб кетади. Кема енгил-енгил чайқалиб бешикдай аллалаб сузиб боради. Бу одамга шундай ҳуш ёқадики...

Капитан энди бизнинг хонада узилиб қолган ҳикоясини давом эттиради:

— Орзуларимиз катта, — дейди у ойнага зарб билан урилаётган томчилардан кўз узмай. — Кемани бу йил Югославияда реконструкция қилдирамиз Каюталарни янада замонавийлаштирамиз. Ресторанни, барни қайта жиҳозлаймиз. Кинозал қурмоқчимиз. Қани энди, иложи бўлса, ўзбек архитекторлари билан лойиҳачилари, ўзбек усталари кемани безашга ёрдамлашишса. Жой бўлса тепада бор, қани энди ўша ерга шийпон-чойхона қура олсак, уни миллий усулда безай олсак... Ниятимиз — кемани ўзбек миллий жиҳозлари билан безаш, Ўзбекистонни, унинг бой маданиятини кўз-кўз қилиш.. Ўзингиз биласиз, биз кўпроқ чет эл туристларига хизмат қиламиз. Улар Ўзбекистон ҳақида кўп нарсаларни билишга қизиқишади. Шунинг учун биз кемада келгусида ўзбек сувинерлари билан савдо қилувчи дўконча, «оқ олтин» ўлкаси музейи очиш ниятидамиз. Стюардессаларимизга миллий кийимлар заказ қилмоқчимиз. Боя айтганимдек, ният катта. Лекин сизларнинг ёрдамингизсиз, буларни амалга ошириш қийин. Умидимиз сизлардан...

—«Ўзбекистон» теплоходи дўстлик кемасига айланиб қолди,—деди кема капитани бошқа кунги суҳбатимизда... — Германия Федератив Республикаси туристлари кемамизни ёқтириб қолишиб, ҳар йили унда Қора денгиз бўйлаб сафарга чиқишяпти. Мана бу улар ёзиб қолдирган дастхатлар — дея у кеманинг хотира дафтарини тутқазди.

Бирин-сирин ўқиймиз.

«Қани энди немис-рус алоқалари ҳамма вақт ҳам Қора денгиздаги «Ўзбекистон» кемасидагидек бўлса»...

«Ўзбекистон»даги саёҳатимиз жуда кўнгилли ўтди. Афсус, оталаримиз бундан 30 йил илгари сизлар билан шундай танишишга мушарраф бўлиша олмаган экан...».

«Аминманки, «Ўзбекистон» теплоходи коллективи дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш ишига бошқа кўплаб ташкилотлар қатори жуда катта ҳисса қўшмоқда».

Хотира дафтарида бундай миннатдорчилик сўзларини кўплаб ўқиш мумкин. Буларнинг ҳаммаси кема коллективи дўстлик йўлида тиним билмай ғайрат-шижоат кўрсатаётганидан ва бу ишига аъло баҳо олаётганидан далолат беради.

Биз нилий ўлка — Нептун, мамлакатида республикамиз номини шараф билан оқлаб сузиб юрган «Ўзбекистон» кемасида ўн кун бўлдик. Кемани саранжом-саришта тутиб, пассажирларни ўз вақтида манзилга элтишда бутун Қора денгиз пароходчилиги денгизчиларига намуна кўрсатаётган кема коллективининг иши, ҳаёти билан танишдик. Орзу-ўйлари, интилишларига шерик бўлдик. Улар учун катта Ер бўлмиш — Ўзбекистонимиз ҳақида, эллик йил ичида эришган ютуқларимиз ҳақида, шу кеча-кундуздаги ўзгаришлар ҳақида сўзлаб бердик. Уларни ҳамма-ҳамма нарса — қайта туғилган Тошкент тарихидан тортиб, янги «оқ олтин» воҳаси Мирзачўлгача, Қарши каналидан тортиб Мурунтов олтинигача қизиқтирарди. Шу боисдан савол-жавоб кечалари алламаҳалгача чўзилиб кетарди. Улар бўлса бизга иложи борича Қора денгиз ва Қримнинг гўзал жойларини кўпроқ кўрсатишга ҳаракат қилишар, ҳар бир портда машина заказ қилиб, машҳур жангоҳларни, дунёда тенгги йўқ боғларни кўрсатишга олиб боришарди.

Биз яна ўша машҳур Потёмкин зинапояси бошида турибмиз. Пастда порт, денгиз дарвозаси, кемалар карвонсаройи. Денгизга улкан солдек ёриб кирган портда ўнлаб катта-кичик кемалар қантариғлик туради. Бир ёқда турган лайлак-мисол кранлар кемаларга бўй чўзиб, у ёқ-бу ёққа бориб келади, юк ортиб — юк туширади. Мачталардаги турли-туман байроқлар денгиз шабадасида порпирайди. Уфққача кенгайиб кетган мовий денгизда қанчадан-қанча кемалар рейдда туради, портда жой бўшашини кутади. Баъзан улар бетоқат тортиб ора-сира бўғиқ гудок бериб қўйишади, портдагиларни тартибга чақиришади. Шунда ён-атрофда гирдикапалак бўлиб учиб юрган чағалайлар чийиллаб тўзиб кетишади-ю ҳеч қанча ўтмай яна сувдан нималарнидир излаб, ўзлари билан ўзлари овора бўлиб қолишади.

Ана шу ўн кун ичида бизга ўз уйимиздек қадрдон бўлиб қолган «Ўзбекистон» номли оқ кемамиз темир устунлардан арқонларини бўшатиб, аста портдан қўзғолди. Орқасига тисарила-тисарила денгиз қўлтиғидан чиқди-да, узун бир хайрлашув гудоги бериб, сувни тўлқинлатиб бурила бошлади. Кейин орқасида оппоқ тўлқинли из қолдириб денгизга сузиб кетди. Оқ чағалайлар бўлса уни кузатиб қўймоқчидай орқасидан эргашиб учиб боришар. олдинга ўтиб кетиб гўё кемага оқ йўл тилаб яна орқага қайтишарди. Оқ кема эса қатто уфқдан тошиб кетгудай тўлқинланиб кабариб турган денгизда енгил сузиб борар, нилий борлиқда бир бунт ўзбек пахтасидай яна ҳам ярқираб-оқариб кўринарди.

Ҳали денгиз тўлқинларининг қирғоққа урилиб шовуллаши қулоқларимиз остидан кетганича йўқ. Оқ кеманинг мовий денгизда кўкрак кериб сузиб бориши кўз олдимизда шундай турибди. Биз бу сафарни кўп вақт миннатдорчилик билан, завқ-шавқ билан эслаб юрамиз. Ўзимиз билан олиб қайтган бир олам таассуротларни эса ҳали сизга кўп ҳикоя қилиб берамиз.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА,
А. НАБИХЎЖАЕВ,
М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.
Ю. РЯЖЕНЦЕВ.
Одесса — Тошкент.

Суратда: «Ўзбекистон» теплоходи, расмда эса капитан Е. А. Балашов ва унинг биринчи ёрдамчиси А. И. Халюнов ўртоқлар.

БУГУН — СОВЕТ ЁШЛАРИ КУНИ. Совет комсомол ёшларининг коммунизм қурилишидаги ролини бугунги кунда бир сўз билан ифодалаш қийин. Халқ хўжалигининг барча тармоғида, катта-катта қурилишларда, илм-фан, маданият даргоҳларида ана шу қалби қайноқ ёшлар шижоаткорона меҳнат қилаётирлар. Совет ёшлари ўзларининг қутлуғ байрамларига катта меҳнат ютуқлари билан келдилар. Суратларда: (чапдан) 1. Тошкент Давлат университетининг талабалари Одил Абдуқаҳҳоров, Александр Нагорний, Светлана Вацуро ўртоқлар. 2. Бутуниттифоқ комсомол зарбдор қурилиши деб эълон қилинган Бухоро ип-газлама комбинатини бунёд этишда фидокорлик кўрсатаётган ёш инженер Турсун Тўраев. У гигант қурилишнинг биринчи участкасида мастер бўлиб ишлаяпти.

В. Сироткин фотолари.

ТУРЛИ МАМЛАКАТЛАРДА

ИСРОИЛ КОМПАРТИЯСИНИНГ XVII СЪЕЗДИ

РИМ. (ТАСС). Тель-Авивда Исроил Коммунистик партиясининг XVII съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

Исроил Компартиясининг съезди Исроил араб территориясини ҳамон оккупация қилиб турган вазиятда, Исроил ҳукумати ўтказиб келаётган агрессив босқинчилик сиёсати оқибатида Яқин Шарқда тинчлик иши учун кескин ва хатарли бир шароитда очилди. Тель-Авив Америка империализми ёрдамига суяниб Бирлашган Миллатлар Ташкилоти резолюциясини назар-писанд қилмаяпти ва Яқин Шарқдаги можарони тинч сиёсий бартараф этиш йўлидаги барча тадбир-чораларга тўсқинлик қиляпти.

Меҳнаткаш яҳудийлар ва арабларни ўз сафларида бирлаштирган Исроил Компартияси Исроилнинг сионист раҳбарлари олиб бораётган ва Фаластин халқининг ҳуқуқларини поймол қилиш, араб мамлакатларига қарши кураш сиёсатига қарши изчиллик билан курашмоқда.

Съездда Исроил Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Меир Вильнер Марказий Комитет номидан ҳисобот доклади қилди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ. Озодлик халқ қуролли кучларининг жангчилари бутун фронт бўйлаб ҳужумни кучайтирмоқдалар. Суратда: ватанпарварлар Айту ҳарбий базасини эгаллашмоқда.

ВИА — ТАСС фотоси.

ПАРИЖДА МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ПАРИЖ. Вьетнам Демократик Республикасининг Франциядаги бош вакили Во Ван Сунг бу ерда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, Америка самолётлари ва ҳарбий кемалари Вьетнам Демократик Республикасининг тўғонларини ва ирригация иншоотларини кўплаб бомбардимон қилаётганлигини ва тўпга тутаётганлигини қаттиқ қоралади.

Во Ван Сунг бу ҳужумлар халқаро ҳуқуқни жуда қўпол бузишнинг ўзгинаси эканлигини таъкидлаб, Вьетнам Демократик Республикасига қарши қилинаётган тажовузкорликни дарҳол тўхтатишни талаб қилди. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **КОПЕНГАГЕН.** Данияда атроф муҳитни муҳофаза қилиш Миллий Комитети тузилди. 47 жамоат ташкилотларининг қўллаб-қувватлаши натижасида вужудга келган бу комитетнинг вазифаси аҳоли ўртасида оқартув ишларини олиб боришдан иборатдир.

◆ **САНТЬЯГО.** Бу ерда Чили Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленуми бўлди. Ҳозирги шароитда партия олдида турган вазифалар тўғрисида Компартия бош секретарининг ўринбосари, Марказий Комитети сиёсий комиссиясининг аъзоси Виктор Диас доклад қилди.

◆ **ТОКИО.** 25 яшар япон Осамо Сумиоси бетўхтов ашула айтишдан «жаҳон рекорди» қўйди. У бешта қўшиқни такрорлаб, 48 соат 21 минутгача бетўхтов «куйлади». Қўшиқчининг импресариоси бу аввалги ҳамма «ютуқлардан» ҳам кўра юқорироқдир, деб тасдиқламоқда.

(ТАСС).

ИСРОИЛ ҲАРБИЙЛАРИНИНГ ЯНГИ ЖИНОЯТЛАРИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Байрутда мамлакат президенти С. Франжье раислигида Ливан ҳукуматининг шошилинч мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Исроилнинг Ливанга қарши янги тажовузлари натижасида вужудга келган вазият муҳокама қилинди.

Ливан ташқи ишлар министри Халил абу Ҳамад Исроил ҳарбийларининг кейинги тажовузлари хусусида Ливан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Кенгашига шикоятнома йўллаганлигини айтди.

Ливан миллий мудофаа кенгашининг ҳам мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда министрлар кабинетининг аъзолари ва Ливан армиясининг олий офицерлари ҳозир бўлдилар.

«Исроил Ливанга қарши тўхтовсиз тажовузлар қилаётганлигидан кузатилаётган мақсад бизга равшан, — деди Ливан бош министри Соиб Салом. — Исроил Ливан ҳукумати билан фаластинликлар ўртасига низо солишга интилмоқда». Бироқ, — деди С. Салом, биз фаластинликлар ҳуқуқини ҳурматлаймиз, шу сабабли Исроил орамизга низо солишга муваффақ бўлолмайди.

Исроилликларнинг Ливаннинг жанубий районларига хоинлик билан бостириб кирганлиги, бу ҳужумда Исроилнинг жуда кўп самолётлари ва танклари, шунингдек пиёда ва артиллерия бўлинмалари қатнашганлиги ҳамда шу ҳужумнинг оқибатлари тўғрисидаги муфассал хабарлар маҳаллий матбуотда эълон қилинди. Исроилнинг агрессияси натижасида, деб ёзади газеталар, 50 киши ўлдирилди ва 75 киши жароҳатланди. Булар орасида аёллар, болалар ва қариялар бор. Бу қароқчилик ҳужумидан қурбон бўлганлар орасида ливанликлар ҳам, фаластинлик қочоқлар ҳам бор. Ўнлаб уй-жой бинолари емирилди, магазинлар, мачит, мактаблар вайрон қилинди, ўнлаб автомашиналар ёндирилди.

Исроилликлар бир қанча офицерларни, шу жумладан Ливанга визит қилиб келган суриялик 5 нафар офицерни асир қилиб олиб кетдилар. «Аннахор» газетасида босилган хабарга қараганда, асир қилиб олиб кетилганлар орасида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг кузатувчиларидан ҳам бир киши бор.

Р. НИКСОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Президент Р. Никсон матбуот конференциясида гапириб, ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида Москвада имзоланган шартномани ҳамда стратегик ҳужум қуролларини чеклаш соҳасидаги баъзи чоралар тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида имзоланган мувaққат битимни конгресс маъқуллаши керак, деди.

Р. Никсон бундай деди: «Ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги шартномани, шунингдек ҳужум қуролларининг баъзи турларини чеклаш тўғрисидаги мувaққат битимни маъқуллашни конгрессга тавсия қилардим ва буни ундан қатъий талаб қиламан». Совет—Америка битимлари, деди президент, «шу битимларнинг моҳияти ва аҳамияти назарда тутилиб, маъқулланиши лозим».

Москвада имзоланган ва ҳозирги вақтда конгрессга ҳавола қилинган битимлар, деди Р. Никсон, «жуда муҳим битимлардир». Лекин бу битимлар қуроллар устидан контроль ўрнатиш ва қуролсизланиш йўлида қўйилган «фақат биринчи қадам, холос». «Энди биз олға томон жуда катта қадам қўйишимиз керак. Ҳужум қуролларини доимий чеклаб қўйиш мана шундай катта қадам бўлур эди».

Мухбирлар саволлар бериб, сенатнинг қуролли кучлар ишлари билан шуғулланувчи комиссиясида ва сўнгра сенатнинг ташқи ишлар комиссиясида яқинда мудофаа министри М. Лэйрд айтган гапга президентнинг эътиборини жалб қилдилар. М. Лэйрд, стратегик қуролнинг янги турларига маблағлар бериш тўғрисида Пентагоннинг қилган илтимосини конгресс маъқулламаса мен стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги битимларга қарши чиқаман, деган эди. Конгресс аъзоларининг кўплари Лэйрднинг зўравонлик позициясига таяниб иш кўришга ва Совет—Америка битимларини конгресснинг маъқуллашини қуролланиш пойгасининг давом эттирилишига боғлиқ қилиб қўйишига уринаётганлигини танқид қилмоқдалар.

Шу муносабат билан Р. Никсон айтдики, стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги Совет—Америка битимларини конгресснинг маъқуллаши тўғрисидаги масала билан стратегик қуролларнинг янги турларини яратиш программасини пул билан таъминлаш тўғрисида конгресснинг қарор қабул қилиш масаласи бир-биридан бошқа-бошқа масалалардир. Бироқ, президент стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги битимлар ишлаб чиқилмасдан ва имзоланмасдан олдиноқ ҳукумат шу программаларни мўлжаллаб қўйганлигини айтди.

ҲАР ТЎҒРИДА

Ўлим чекинди

Америкалик сержант Торс Олсон бегона қон билан яшаётган ягона кишидир, дейиш мумкин. Оғир сариқ касали туфайли унинг жигари бутунлай ишламай қўйган эди. «Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишига қараганда, беморнинг аҳволи жуда оғир ва сержантнинг тузалиб кетишидан умид йўқ эди. Лекин Сан-Антонисдаги ҳарбий ҳаво кучлари медицина марказининг врачлари қалтис операция ўтказишга қарор қилишди. Улар бемор танасини 29,3 даражагача совутиб, унинг бузилган қонини бутунлай сўриб ташладилар ва «юрак-ўпка» деган махсус аппарат ёрдамида касалнинг қон системасига аввало туз аралашмасидан иборат суюқлик, сўнгра донор қони юбордилар. Олсон 8-10 минут давомида ўлим ҳолатида бўлди—чунки унинг танасида бир қатра ҳам қон қолмаганди. Аммо тахмин тўғри чиқди. Жигар «ювиб» ташланганидан сўнг яна ишлай бошлади. Ҳозир беморнинг аҳволи яхшиланмоқда.

Қул савдоси

Бу воқеа 1972 йилда Бразилиянинг Барра ду Гарсас шаҳрида юз берди. Кунлардан бир кун репортёр Освальдо Олеари қулоғига мамлакатда ҳанузгача қул савдоси мавжуд деган хабар чалиниб қолди. Буни текшириб кўришга аҳд қилган Олеари Бразилияда қул савдоси ростдан ҳам борлигига тўла ишонди. Ҳатто у 32 ёшли батрак Эврипид Карлос де Соузни сотиб олишга муваффақ бўлди. Олеари бу одам учун 153 крузейро тўлади. Бу ҳақда қаролнинг хўжайинидан тилхат ҳам олди. Қарол де Соуз ўз хўжайинидан 153 крузейро қарз экан, лекин уни тўлашга қурби етмаганидан қул сифатида пуллаб юборилибди. Ҳолбуки, Бразилияда қул савдосини тақиқлаш тўғрисидаги қонун бундан 84 йил бурун — 1888 йилнинг 13 майида қабул қилинган эди.

Яширин сайлов

Колумбиядаги Сан Мигуэль дель Тигре қишлоғининг аҳолиси маҳаллий маъмуриятга кимни сайлаганини энди ҳеч ким билолмаса керак. Гап шундаки, қаровсиз қолдирилган эшак деразадан бўйнини чўзиб, ҳисоблаш учун тахлаб қўйилган бюллетенларни паққос еб қўйибди...

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

26 июнь, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — «Бойчечак», 18.40 — Ҳужжатли фильм, 18.55 — Ахборот, 19.10 — **Улмасой** (телеспектакль), 20.00 — Коммунист ва давр (Москва), 20.30 — Ахборот, 20.45 — «Бўстон», 22.00 — МОСКВА. 22.30 — **Футбол:** СССР — ЧССР.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА, 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 13.45 — **Хаёлпарастлар** (бадиий фильм), 14.50 — Концерт, 15.25 — Телефильм, 18.25 — **Димканинг саргузаштлари** (спектакль), 19.00 — Кинопрограмма, 20.00 — Оламда нима гап? (Тошкент), 20.30 — **Уч плюс икки,** (бадиий фильм), 22.00 — ТОШКЕНТ. **Марҳабо, талантлар** (такрорий кўрсатув).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

27 июнь, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — Моҳир қўллар, 13.15 — **Олтин соат** (бадиий фильм). 14.30 — Чўллар яшнар инсон қўлида, 15.00 — Симфония оламига саёҳат, 16.00 — Шахмат мактаби, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — Қувноқ пионер ёзи. 18.30 — Ахборот, 18.45 — **Қувондиқ Искандаров куйлайди,** 19.20 — Адабий кўрсатув, 20.00 — Коммунист ва давр (Москва), 20.30 — Ахборот, 20.45 — Пойтахтимиз меҳмонлари, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — Пойтахтимиз меҳмонлари, 23.30 — Чолғу куйларидан концерт, 24.00 — **Футбол:** — «ТОРПЕДО» — «ДИНАМО» (Минск).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 — МОСКВА, 18.20 — Янгиликлар, 18.25 — Спектакль, 19.00 — Кинопрограмма, 20.00 — Инсон ва қонун (Тошкент), 20.30 — **Қироллар сардори** (бадиий фильм), 22.00 — «Здоровье», 22.30 — Совет музикаси кечаси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.55 — Реклама, 20.05 — **Серёжа** (бадиий фильм).

28 июнь, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — Пионерия маршда, 13.15 — **Нон ва туз** (бадиий фильм), 14.40 — Чўллар яшнар инсон қўлида, 15.10 — Концерт, 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.55 — Қувноқлар даврaси, 18.15 — Ўзбекистон комсомоли, 18.55 — Ахборот, 19.10 — МОСКВА. **Футбол:** «ТОРПЕДО» — «ДИНАМО» (Минск), 20.00 — Коммунист ва давр, 20.30 — ТОШКЕНТ. 20.50 — **Тамарахоним куйлайди,** 21.20 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети, 22.00 — МОСКВА. 22.30 — ТОШКЕНТ. 23.30 — **Футбол:** «ЛОКОМОТИВ» — «ДИНАМО» (Москва).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.20 — МОСКВА. 18.25 — Янгиликлар, 18.30 — «Костёр», 19.10 — ТОШКЕНТ. 19.40 — Мардлик — мангулик. 20.30 — **Райком секретари** (бадиий фильм), 22.00 — Яшил бойлигимиз, 22.30 — Эстрада концерти. 23.10 — Шоир **Павел Боцу** студиямиз меҳмони, 23.30 — **Она юртинг азиз бўлса** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. **Ассалом, болалар** (бадиий фильм), 21.25 — Врач маслаҳати, 21.40 — Фильм-концерт.

29 июнь, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — Болалар учун концерт, 13.35 — **Хайр, дўстлар** (бадиий фильм), 15.10 — Чўллар яшнар инсон қўлида, 15.40 — Музикали афиша, 16.30 — Халқ нақшлари. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Мактабдан ишлаб чиқаришга, 18.40 — Ахборот, 19.10 — МОСКВА. **Футбол:** «ЛОКОМОТИВ» — «ДИНАМО» (Москва), 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.15 — Адабий музикали кўрсатув, 21.00 — Ҳур республикалар бузилмас иттифоқи Литва телевидениесининг программаси, 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.20 — МОСКВА. 18.25 — Янгиликлар, 18.30 — Олимлар жавоб беради. 19.10 — ТОШКЕНТ. 19.50 — Ўқишга марҳамат, 20.00 — МОСКВА. 22.00 — **Ҳаётга қайтиш** (ҳужжатли фильм), 22.30 — **«Оқ тунлар»** санъати фестивалининг якунловчи концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.50 — Реклама, 21.00 — **Иш билармон кишилар** (бадиий фильм).

30 июнь, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 13.15 — Бадиий ҳаваскорлар концерти, 13.45 — **Ажал сиртмоғида** (бадиий фильм), 15.15 — Беш йилликнинг иккинчи йили, 15.45 — Москва концерт залларида, 17.55 — ТОШКЕНТ, 18.00 — **Тилсим, эшигингни оч** (телеспектакль), 18.40 — Ахборот, 19.00 — Спортлото, 20.05 — Америка сайловлар арафасида (Москва), 20.35 — Ахборот, 20.50 — **Лазги** (музикали кўрсатув), 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 — МОСКВА. 18.15 — Янгиликлар, 18.20 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 19.00 — Ҳужжатли фильм, 19.15 — Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар, 20.05 — Телефильм, 20.35 — **Оббо, ёшлар эй** (бадиий фильм), 22.00 — ТОШКЕНТ. Йиғим-терим авжида, 22.30 — **Коммунист** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. **Садко** (бадиий фильм), 21.20 — Тўлқинда — 02. 12.50 — Классик музика саҳифалари. **Ф. Амиров** «Низомий» симфонияси.

1 июль, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Шоирлар — болаларга, 10.20 — **Телеминиатюралар,** 11.00 — МОСКВА, 11.05 — Янгиликлар, 11.10 — Спектакль, 11.40 — Инсон ва қонун, 11.55 — Музикали киоска, 12.35 — **Шкид республикаси** (бадиий фильм), 14.05 — Фильм-концерт, 14.25 — Адабий ўқиш, 14.50 — Цирк чироқлари, 15.45 — Бугун — халқаро кооперация куни, 16.15 — Музикали учрашувлар, 16.45 — Халқаро понорама, 17.15 — ТОШКЕНТ. 17.25 — Ахборот, 17.40 — Бугун халқаро кооперация куни, 18.10 — Ахборот, 18.30 — Ўзбекистон беш йиллик маршида, 19.30 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.15 — МОСКВА. 17.40 — **Жиноят ва жазо** (бадиий фильмнинг 1-серияси), 19.30 — «Замандас», 20.20 — Кино оламида, 21.40 — Интернационал дўстлик клуби, 22.30 — МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.30 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

2 июль, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.45 — ТОШКЕНТ. 9.50 — «Звёздочка», 10.30 — Мультфильм, 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 11.50 — «Здоровье», 12.20 — Телетомошабинлар саволларига «Правда» газетасининг сиёсий шарҳловчиси **Ю. Жуков** жавоб беради, 12.50 — **Балли, азаматлар,** 15.30 — **Киносаёҳатчилар клуби,** 16.30 — Телевизион халқ университети, 17.15 — ТОШКЕНТ. 17.20 — Моҳир қўллар, 17.50 — Ахборот, 18.10 — Тележурнал, 18.45 — Ахборот, 19.00 — **Футбол:** ЦСКА — «ТОРПЕДО» (Москвадан), 20.45 — Алмашлаб экиш — мўл ҳосил гарови, 21.10 — **Телеминиатюралар,** 21.50 — Телефильм, 22.00 — «Вақт», 22.30 — «Баҳор» давлат рақс ансамблининг концерти, 23.30 — МОСКВА. **Футбол:** «СПАРТАК» (Москва) — «КАРПАТ» (Львов).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.15 — МОСКВА. **Жиноят ва жазо** (бадиий фильмнинг 2-серияси), 19.00 — Бадиий фильм, 20.45 — Кинофильм, 20.55 — Телеспектакль, 22.00 — Телефильм, 22.30 — Москва меҳмонлари.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.15 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 ТОШКЕНТ. 9.30 — Музикали кўрсатув, 10.10 — Болалар учун телеспектакль, 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар, 11.10 — Телеспектакль, 12.10 — Телевизион халқ университети, 13.00 — «Здоровье», 13.30 — **Чўл садоси** (бадиий фильм), 14.40 — Талабаларга мувофиқ концерт, 15.15 — Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун кўрсатув, 15.45 РОСТОВ-ДОН кўрсатади. 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.05 — Ахборот. 17.20 — Ёшларга ҳамма йўл очиқ, 18.05 — **Киносаёҳатчилар клуби** (Москва), 19.05 — Мультфильм, 19.30 — Ахборот, 19.45 — Дала ишлари кундалиги, 20.00 — МАРҲАБО, ТАЛАНТЛАР! (Сурхондарё области), 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.00 — МОСКВА. 17.05 — Қишлоқ янгиликлари, 18.05 — ТОШКЕНТ. 18.40 — Мультфильм, 19.05 — МОСКВА, 22.00 — Фильм-концерт, 22.30 — Кинопонорама.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 ФРУНЗЕ. 17.05 — Мультфильм, 17.40 — Фильм-концерт, 18.20 — Телеспектакль, 20.00 — **Футбол:** «ОЛҒА» (Фрунзе) — «СТРОИТЕЛЬ» (Ашхобод), 20.45 — ЎШ КЎРСАТАДИ, 21.25 — Талабаларга мувофиқ концерт, 23.00 — МОСКВА.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт, 7.45 — «Мактаб ва жамоатчилик», 8.25 — Ёш ижрочилар концерти, 9.30 — Москва. «Ер ва эл» радиожурнали, 10.30 — Ёшлик куйлайди (музикали композиция), 11.15 — «Табассум» радиожурнали, 12.15 — Эрталабки салом (Москва), 13.30 — Концерт, 15.00 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети, 15.10 — Қўшиқлар, рақслар, ҳазиллар, 17.40 — Дам олиш киноафишаси, 18.00 — «Музикали глобус», 18.40 — Ғижжакчи **Ш. Йўлдошев** чалади, 19.20 — Фарғона музика билим юрти студентларининг концерти, 20.00 — Ёшлик» радиостанциясининг программаси, 21.00 — Мамлакат ва қитъаларда, 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт, 22.15 — «Табассум» радиожурнали, 23.10 — Куйлар тинглаб дам оламиз.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — **Новосибирск академик опера ва балет театрининг гастроллари 25/VI да — Терем-теремок** (кундузи), **Тош гул** (кечқурун).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ялангликда — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). НАВОИЙ номли (ўзбек тилида кундуз соат 4.40 минутда).

Уч мушкетёр — «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Онтарио бўйидаги саргузаштлар — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2, 4 да).

Рам ва Шам — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Август ойи — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Республика мулки — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Қишки Англия — «МОСКВА» (кеч соат 6, 8.45 минутда).

Гул ва тош — НАВОИЙ номли (кундуз соат 2 да).

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ, ЧУСТ ШАҲРИДА

27, 28 июнда

«ЗВЕЗДА» КИНОТЕАТРИ БИНОСИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ УЧИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БЎЙИЧА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тиражнинг бошланиши эрталаб соат 10 да. Лотерея ўйинига марҳамат қилинг!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330,683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 55—35, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Б. — 147. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 01561.